VR 2023 2010 DOC.1312/2BIS

Vlaamse Regering

Ontwerp van decreet over de ondersteuning van sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

1° algemene groepsvrijstellingsverordening: verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieen steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard;

2° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);

3° onderneming: iedere entiteit, ongeacht haar rechtsvorm, die een economische activiteit uitoefent;

4° organisatie: iedere privaat- of publiekrechtelijke entiteit, ongeacht haar rechtsvorm, die geen onderneming is;

5° sociale economie-onderneming: de ondernemingen die behoren tot een van de volgende categorieen:

a) sociale tewerkstellingsondernemingen;

b) de maatwerkbedrijven, vermeld in artikel 3, 5°, van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling;

c) cooperatieve vennootschappen erkend als sociale onderneming zoals bepaald in artikel 8.5. §1 en §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen;

d) activiteitencooperaties als vermeld in artikel 80, 1°, van de wet van 1 maart 2007 houdende diverse bepalingen (III);
e) startende sociale economie-ondernemingen;

6° sociale tewerkstellingsondernemingen: de ondernemingen die door de Vlaamse Regering zijn erkend en die aan al de volgende voorwaarden voldoen:
a) ze hebben tot doel werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt kwaliteitsvol te begeleiden en competentieversterkend in te schakelen met het oog op het verhogen van hun kansen op een duurzame loopbaan;
b) ze stellen op jaarbasis op ondernemingsniveau minimaal 30% werknemers tewerk met werkondersteunende maatregelen als vermeld in artikel 11 tot en met 18 van het decreet van 14 januari 2022 over maatwerk bij individuele inschakeling;
c) ze kennen een beperking toe op het uitkeren van de winst in functie van hun sociale doelstellingen;
d) ze zijn geregistreerd als dienstverlener als vermeld in artikel 4 van het decreet van 29 maart 2019 betreffende het kwaliteits- en registratiemodel van dienstverleners in het beleidsdomein Werk en Sociale Economie;

7° startende sociale economie-ondernemingen: de volgende personen en sociale economie-ondernemingen:
a) natuurlijke personen die ernstig overwegen om een sociale economie-onderneming op te starten;
b) rechtspersonen die ernstig overwegen om zich om te vormen tot een sociale economie-onderneming of een sociale economie-onderneming op te starten;

8° steun: een voordeel, een vergoeding, een toelage, een subsidie of iedere andere financiele tegemoetkoming die verleend of toegekend wordt op grond van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Art. 3. Binnen de perken van het jaarlijkse begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering voor de steun, vermeld in dit decreet, en met inachtneming van de regels, vermeld in dit decreet, steun verlenen aan initiatieven die de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen bevorderen.

Hoofdstuk 2. Europees steunkader

Art. 4. De steun die wordt verleend met toepassing of ter uitvoering van dit decreet, wordt toegekend met inachtneming van:

1° de algemene groepsvrijstellingsverordening;
2° verordening (EU) nr. 360/2012 van de Commissie van 25 april 2012 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen;
3° verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun;

4° de voorwaarden van het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen.

Art. 5. De onderneming die een steunaanvraag indient, mag op de datum van de toekenning van de steun geen onderneming in moeilijkheden zijn als vermeld in artikel 2, punt 18, van de algemene groepsvrijstellingsverordening.

De onderneming die een steunaanvraag indient, mag geen procedure op basis van Europees of nationaal recht hebben lopen, waarbij toegekende steun wordt teruggevorderd als vermeld in artikel 1, lid 4, van de voormelde verordening.

Er kan geen steun worden toegekend met toepassing van dit decreet voor werkzaamheden die verband houden met de uitvoer naar derde landen of voor werkzaamheden die afhangen van het gebruik van binnenlandse goederen als vermeld in artikel 1, lid 2, c) en d), van de voormelde verordening.

Er kan geen steun worden toegekend met toepassing van dit decreet voor activiteiten van ondernemingen in de sectoren, vermeld in artikel 1, lid 3, van de voormelde verordening.

De steun kan niet worden toegekend als hij leidt tot een schending van het Unierecht als vermeld in artikel 1, lid 5, van de voormelde verordening.

Als een onderneming een individuele steuntoekenning krijgt van meer dan 500.000 euro, worden de gegevens, vermeld in bijlage III van de voormelde verordening, bekendgemaakt op de transparantiewebsite die de Europese Commissie ontwikkeld heeft.

Art. 6. De steun is niet cumuleerbaar met de-minimissteun en andere staatssteun voor dezelfde kosten die in aanmerking komen, als die cumulatie ertoe zou leiden dat de steunintensiteit hoger uitkomt dan de percentages van de steunintensiteiten, vermeld in artikel 8 van de algemene groepsvrijstellingsverordening.

Hoofdstuk 3. Startende sociale economie-ondernemingen

Art. 7. §1. De startende sociale tewerkstellingsonderneming voldoet binnen een termijn van maximaal twee jaar, te rekenen vanaf de datum van de erkenningsbeslissing, aan de voorwaarde, vermeld in artikel 2, 6°, b). De Vlaamse Regering bepaalt wat onder een startende sociale tewerkstellingsonderneming wordt verstaan.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden, vermeld in artikel 2, 6°, nader en bepaalt de procedure voor de erkenning van sociale tewerkstellingsondernemingen.

§2. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden voor de startende sociale economie-onderneming, vermeld in artikel 2, 7°, nader bepalen.

Hoofdstuk 4. Ondernemerschap en bedrijfsontwikkeling op het vlak van de sociale economie

Art. 8. §1. De Vlaamse Regering kan steun verlenen, voor zover die steun complementair is aan andere generieke ondersteuningsinstrumenten van de Vlaamse Overheid, om het sociale ondernemerschap en de bedrijfsontwikkeling op het vlak van de sociale economie te bevorderen die betrekking heeft op:

1° de sensibilisering en de uitbouw van het draagvlak voor de sociale economie;
2° wetenschappelijk onderbouwde opleidingen en wetenschappelijk onderzoek;
3° de kennisopbouw, expertise- en instrumentontwikkeling voor de sociale economie en het bevorderen van de toepassingen van het ondernemerschap;
4° de organisatie van opleidings- en uitwisselingstrajecten die tot doel hebben de professionalisering en de kwaliteit van de sociale economie-ondernemingen te bevorderen;
5° de experimentele ontwikkeling van het ondernemerschap;
6° het opstarten van ondernemingsactiviteiten.

De Vlaamse Regering kan de initiatieven, vermeld in het eerste lid, 1° tot en met 6°, specificeren.

De begunstigden van de steun, vermeld in het eerste lid, behoren tot de volgende categorieen:

1° ondernemingen;
2° organisaties;
3° sociale economie-ondernemingen vermeld in art. 2, 5° a),b),d) en e)
4° lokale besturen, voor de steun vermeld in het eerste lid, 1° en 5°;
5° samenwerkingsverbanden met de begunstigden, vermeld in punt 1° tot en met 4°.

De Vlaamse Regering kan de begunstigden, vermeld in het derde lid, specificeren naargelang de beleidsprioriteiten.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de steun-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de steun, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, nader.

Art. 9. §1. In dit artikel wordt verstaan onder managementadvies: de adviseringsdiensten van niet-permanente of niet-periodieke aard die niet tot de gewone bedrijfsuitgaven van de sociale economie-onderneming behoren en die betrekking hebben op de specificiteit van het ondernemen in de sociale economie, en betrekking hebben op:

1° het strategisch bedrijfsmanagement;
2° het humanresourcesmanagement;
3° het financieel-juridisch management;
4° het communicatiemanagement;

5° het management op het vlak van innovatie- en kwaliteitsbeleid;
6° het stakeholdermanagement;
7° haalbaarheidsstudies.

§2. De Vlaamse Regering kan steun voor managementadvies toekennen aan sociale economie-ondernemingen, vermeld in artikel 2, 5°, a) en b), voor zover die steun complementair is aan andere generieke ondersteuningsinstrumenten van de Vlaamse Overheid.

De Vlaamse Regering kan de adviseringsdiensten, vermeld in paragraaf 1, 1° tot en met 7°, specificeren.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de steun-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de steun, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, nader.

§4. De dienstverleners van managementadvies bieden kwaliteitsgaranties op het vlak van hun adviesverlening. De Vlaamse Regering bepaalt de kwaliteitsvoorwaarden.

Art. 10. §1. De Vlaamse Regering kan steun verlenen aan sociale-economieondernemingen vermeld in artikel 2, 5°, a), b) en d), voor de ontwikkeling van innovatieve producten, processen en diensten die een duidelijke maatschappelijke meerwaarde creëren, en voor zover die steun complementair is aan andere generieke ondersteuningsinstrumenten van de Vlaamse Overheid.

De Vlaamse Regering bepaalt nader wat onder innovatieve producten, processen en diensten als vermeld in het eerste lid, wordt verstaan en kan de categorieën van begunstigden specificeren naargelang de aard van de innovatie en beleidsprioriteiten.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de steun-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de steun, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, nader.

Art. 11. De ondersteuning vermeld in artikel 8, 10 en 13 van dit decreet kan, na goedkeuring van de Vlaamse Regering, uitgebreid worden met de begunstigden vermeld in artikel 2, 5°, c). De Vlaamse Regering kan desgevallend de sector en de voorwaarden waaraan de begunstigden moeten voldoen nader preciseren.

Hoofdstuk 5. Financiële ondersteuning op maat

Art. 12. In dit artikel wordt verstaan onder financiële ondersteuning op maat:
1° het tegemoetkomen in de kosten van investeringen en kredieten;
2° het verschaffen van risicokapitaal.

De Vlaamse Regering kan financiële ondersteuning op maat verlenen aan sociale economie-ondernemingen, voor zover die steun complementair is aan andere generieke ondersteuningsinstrumenten van de Vlaamse Overheid.

De Vlaamse Regering bepaalt de varianten van financiele ondersteuning op maat en de financiele dienstverleners, en ook de voorwaarden voor de financiele ondersteuning op maat.

Hoofdstuk 6. Bevorderen van het maatschappelijk verantwoord ondernemen

Art. 13. §1. De Vlaamse Regering kan steun verlenen aan initiatieven, voor zover die steun complementair is aan andere generieke ondersteuningsinstrumenten van de Vlaamse Overheid, die tot doel hebben om het maatschappelijk verantwoord ondernemen te bevorderen en die betrekking hebben op:

1° de sensibilisering en de uitbouw van het draagvlak voor het maatschappelijk verantwoord ondernemen;
2° wetenschappelijk onderbouwde opleidingen en wetenschappelijk onderzoek;
3° de kennisopbouw, expertise- en instrumentontwikkeling en het bevorderen van de toepassingen van het maatschappelijk verantwoord ondernemerschap;
4° de organisatie van opleidings- en uitwisselingstrajecten;
5° de experimentele ontwikkeling en ondersteuning van het maatschappelijk verantwoord ondernemerschap;
6° innovatie en samenwerking met sociale economie-ondernemingen.

De Vlaamse Regering kan de initiatieven, vermeld in het eerste lid, 1° tot en met 6°, specificeren.

§2. De begunstigden van de steun, vermeld in paragraaf 1, behoren tot de volgende categorieen:

1° ondernemingen;
2° organisaties;
3° sociale economie-ondernemingen vermeld in art. 2, 5° a),b),d) en e);
4° lokale besturen, voor de steun vermeld in §1, 1° en 5°;
5° samenwerkingsverbanden met de begunstigden, vermeld in punt 1° tot en met 4°.

De Vlaamse Regering kan de begunstigden, vermeld in het eerste lid, specificeren naargelang de beleidsprioriteiten.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de steun-, de aanvraag-, de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de steun, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, nader.

Hoofdstuk 7. Bevorderen van de sociale economie en werkgelegenheid op het lokale niveau

Afdeling 1. De regierol van gemeenten op het vlak van de lokale sociale economie en werk

Art. 14. §1. De gemeenten vervullen een lokale regierol op het vlak van sociale economie en werk. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde

begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering de gemeenten ondersteunen bij de uitoefening van de voormelde lokale regierol.

In het eerste lid wordt verstaan onder de lokale regierol op het vlak van sociale economie en werk:

1° de lokale uitdagingen en lokale partners op het vlak van sociale economie en werk in kaart brengen;

2° het overleg, de samenwerking en de netwerking tussen die partners bevorderen;

3° een beleidsvisie en beleidsdoelstellingen ontwikkelen over de sociale economie en over de samenwerking en tewerkstelling van personen in de reguliere en de sociale economie.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de begunstigden, de subsidie-, de aanvraag-, de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie, vermeld in paragraaf 1, nader. De uitvoering van de voormelde delegatie gebeurt conform het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd.

§3. De begunstigden, vermeld in paragraaf 2, stemmen hun samenwerkingsvormen uiterlijk op 1 januari 2026 af op de grenzen van de referentieregio's, vermeld in artikel 5 en 6 van het Regiodecreet van 3 februari 2023.

De Vlaamse Regering kan afwijken van de voorwaarde, vermeld in het eerste lid.

Afdeling 2. Het aanvullende lokaal dienstenaanbod

Art. 15. De Vlaamse Regering kan een subsidie toekennen aan lokale besturen of aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die zij overeenkomstig artikel 6 van het Regiodecreet van 3 februari 2023 organiseren voor de ontplooiing van lokale diensten van algemeen economisch belang als aan al de volgende voorwaarden is voldaan:

1° het dienstenaanbod betreft sociale en welzijnsactiviteiten die gericht zijn op gebruikers uit kwetsbare groepen of activiteiten van algemeen maatschappelijk belang die gericht zijn op potentiele gebruikers in de buurt of regio;

2° het dienstenaanbod veroorzaakt geen verdringing van de bestaande tewerkstelling;

3° het dienstenaanbod is ingebed in het lokale socio-economische weefsel;

4° het dienstenaanbod beantwoordt aan maatschappelijke behoeften die niet of onvoldoende worden ingevuld door het bestaande lokale en reguliere aanbod;

5° het dienstenaanbod is nabij en toegankelijk en draagt bij tot de sociale cohesie van een buurt of regio;

6° het dienstenaanbod creeert tewerkstellingskansen voor werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt met het oog op het bevorderen van duurzame loopbanen, competentieversterking, optimale talentbenutting, en het aanbieden van begeleiding op maat, en waar mogelijk het bereiken

van een tewerkstelling zonder werkondersteunende maatregelen De Vlaamse Regering bepaalt de categorieen van werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Het lokaal bestuur kan sociale tewerkstellingsondernemingen en maatwerkbedrijven als vermeld in artikel 4 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling, belasten met de ontwikkeling en uitvoering van het aanvullende lokaal dienstenaanbod, vermeld in het eerste lid, of kan het dienstenaanbod inbedden in zijn interne bestuurlijke werking.

Als het lokaal bestuur het aanvullende lokaal dienstenaanbod, vermeld in het eerste lid, inbedt in zijn interne bestuurlijke werking, richt het een sui-generisafdeling op die het aanvullende lokaal dienstenaanbod uitvoert en waarbij de inhoudelijke en financiele activiteiten afzonderlijk worden geregistreerd.

De Vlaamse Regering bepaalt de begunstigden, de subsidie-, de aanvraag, de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie, vermeld in het eerste lid, nader. De uitvoering van de voormelde delegatie gebeurt conform het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd.

Hoofdstuk 8. Commissie Sociale Economie

Art. 16. In de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen wordt een Commissie Sociale Economie opgericht die overleg organiseert over bestaande of toekomstige beleidsmaatregelen op het vlak van het beleidsveld sociale economie.

De Vlaamse Regering kan de taken van de Commissie Sociale Economie, vermeld in het eerste lid, specificeren.

De Vlaamse Regering bepaalt de regels voor de organisatie, de samenstelling en de werking van de Commissie Sociale Economie, vermeld in het eerste lid.

Hoofdstuk 9. Bepalingen over gegevensverwerking

Art. 17. De dienst van de Vlaamse overheid die de Vlaamse Regering aanwijst, treedt op als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van de persoonsgegevens in het kader van de aanvraag en toekenning van steun als vermeld in dit decreet.

Art. 18. De volgende categorieen van persoonsgegevens van personen die een aanvraag tot steun indienen, worden verwerkt in het kader van steun:

1° het INSZ-nummer;
2° de naam en voornaam;
3° de contactgegevens;
4° het rekeningnummer;
5° de organisatie of onderneming waarvoor de persoon optreedt;

6° de relatie die de persoon heeft met de organisatie of onderneming;
7° het gebruikersrecht of de rol die aan de persoon is toegekend voor de organisatie of onderneming.

Art. 19. Onverminderd hun noodzakelijke bewaring voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens, vermeld in artikel 18, eerste lid, van dit decreet, bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de beoogde doeleinden voor dit decreet. De bewaartermijn bedraagt niet meer dan tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijken behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de verwerking van de voormelde persoonsgegevens.

Hoofdstuk 10. Beleids- en evaluatieonderzoek

Art. 20. De Vlaamse Regering voert wetenschappelijk beleids- en evaluatieonderzoek over de toepassing van dit decreet.

Hoofdstuk 11. Toezicht, handhaving en sancties

Art. 21. Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan verlopen conform het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Art. 22. Voor de toepassing van artikel 22, 28 en 30 wordt verstaan onder subsidie: de steun, vermeld in dit decreet, met uitzondering van de steun, vermeld in hoofdstuk 7.

Art. 23. Met behoud van de toepassing van artikelen 269 tot en met 274 van het Strafwetboek worden de volgende personen gestraft met een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met een geldboete van 250 euro tot 2500 euro, of met een van die straffen alleen:
1° personen die een subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
2° personen die onjuiste of onvolledige verklaringen hebben afgelegd om een subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
3° personen die hebben nagelaten of geweigerd om noodzakelijke verklaringen af te leggen of de inlichtingen te verstrekken die ze moeten verstrekken, om een subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
4° personen die een subsidie ten onrechte hebben verkregen of behouden waarop ze geen of maar gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten of te weigeren om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken;

5° personen die, om een subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden, een van de volgende handelingen hebben gesteld:

a) ze hebben valsheid in geschrifte gepleegd op een van de volgende wijzen:

1) door valse handtekeningen;

2) door namaking of vervalsing van geschriften of handtekeningen;

3) door overeenkomsten, beschikkingen, verbintenissen of schuldbevrijdingen valselijk op te maken of in een akte in te voegen;

4) door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten die in de akte opgenomen of vastgesteld moeten worden;

b) ze hebben een valse akte of een vals stuk gebruikt terwijl ze wisten dat de gebruikte akte of het gebruikte stuk vals is;

6° personen die, om een subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden, een van de volgende handelingen hebben gesteld:

a) ze hebben bedrog gepleegd door gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen via een informaticasysteem, in te brengen in een informaticasysteem, te wijzigen of te wissen, of met een ander technologisch middel de mogelijke aanwending van gegevens in een informaticasysteem te veranderen, waardoor de juridische draagwijdte van de gegevens verandert;

b) ze hebben gegevens gebruikt waarvan ze wisten dat ze vals waren;

7° personen die, om een subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden, valse namen, valse hoedanigheden of valse adressen gebruiken of die een andere frauduleuze handeling hebben gesteld om te doen geloven in het bestaan van een fictieve persoon, een fictieve onderneming of een fictieve gebeurtenis, of om op een andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen.

Art. 24. In geval van herhaling binnen vijf jaar kan de maximale straf, vermeld in artikel 22, verdubbeld worden.

Art. 25. De werkgever is burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboetes waartoe zijn lasthebbers of aangestelden zijn veroordeeld.

Art. 26. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de terugvordering van onrechtmatig ontvangen subsidies.

Art. 27. Als de benadeelde derden zich geen burgerlijke partij hebben gesteld, veroordeelt de rechter die de straf, vermeld in artikel 22, uitspreekt, of die de schuld vaststelt voor een inbreuk op die bepalingen, de verdachte ambtshalve tot de terugbetaling van de onrechtmatig ontvangen bedragen, vermeerderd met de verwijlinteresten.

Als er geen afrekening is voor de bedragen, vermeld in het eerste lid, of als de afrekening betwist wordt en er in dat verband nadere informatie nodig is, houdt de rechter de beslissing over de ambtshalve veroordeling aan.

Art. 28. Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met uitzondering van hoofdstuk V, zijn van toepassing op de overtredingen, vermeld in dit decreet.

De rechtsvorderingen die ontstaan uit de toepassing van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, verjaren na verloop van vijf jaar na het feit waaruit die vordering is ontstaan.

Art. 29. Bij een veroordeling voor een inbreuk op grond van artikel 22 kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal vierentwintig maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

In geval van herhaling binnen vijf jaar na afloop van de periode, vermeld in eerste en tweede lid, kan de maximale periode van de uitsluiting, vermeld in het eerste lid, verdubbeld worden.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de uitvoering van dit artikel.

Art. 30. De administratieve geldboete op grond van inbreuken op dit decreet wordt opgelegd conform het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Art. 31. Bij de oplegging van een administratieve geldboete voor een inbreuk op grond van artikel 13/1, §2, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal vierentwintig maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

In geval van herhaling binnen vijf jaar na afloop van de periode, vermeld in het eerste en het tweede lid, kan de maximale periode van de uitsluiting, vermeld in het eerste en het tweede lid, verdubbeld worden.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de uitvoering van dit artikel.

Hoofdstuk 12. Wijzigingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004

Art. 32. In artikel 2, §1, eerste lid, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2022, wordt punt 28° vervangen door wat volgt:

"28° het decreet van XX XX 2023 over de ondersteuning van sociale economie, en maatschappelijk verantwoord ondernemen;".

Art. 33. In artikel 13/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 17 februari 2012 en gewijzigd bij het decreet van XX XX 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt voor het eerste lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder subsidie: de steun, vermeld in het decreet van XX XXXX 2023 over de ondersteuning van sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen, met uitzondering van de steun, vermeld in hoofdstuk 7 van het voormelde decreet.";

2° in paragraaf 2 wordt in het bestaande eerste lid, dat het tweede lid wordt, de zinsnede "decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen," vervangen door de woorden "voormelde decreet";

Hoofdstuk 13. Slotbepalingen

Art. 34. Het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen, gewijzigd bij de decreten van 12 juli 2013, 22 november 2013, 23 december 2016 en 15 juli 2022, wordt opgeheven.

Art. 35. De ondernemingen die het voorwerp uitmaken van de overgangsregeling, vermeld in artikel 86, §1, 1°, en artikel 88, §1, tweede lid, 1°, van het decreet van 14 januari 2022 over maatwerk bij individuele inschakeling en die niet beschikken over het label van maatwerkbedrijf, worden tot uiterlijk 1 januari 2026 vrijgesteld van de erkenning, vermeld in artikel 7, §1, tweede lid, van dit decreet.

Art. 36. De Vlaamse Regering bepaalt voor iedere bepaling van dit decreet de datum van inwerkingtreding.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS

Ontwerp van decreet over de ondersteuning van sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen

Samenvatting

Ondernemingen en organisaties kunnen via sociaal ondernemerschap en maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) een belangrijke bijdrage leveren aan de ambitie van de Vlaamse Regering om de arbeidsmarkt, de economie en de samenleving te verduurzamen. Daarbij stellen ze een evenwicht tussen economie, milieu en maatschappij, zowel met hun producten als vanuit hun rol als werkgever voorop. Sociale economie-ondernemingen spelen in deze context een bijzondere rol omdat zij een specifieke maatschappelijke focus hebben.

Vlaanderen wil ondernemingen en organisaties ondersteunen bij het zoeken naar antwoorden op deze uitdagingen, met bijzondere aandacht voor menselijk kapitaal en om hen te mobiliseren om samen stappen vooruit te zetten naar een duurzame economie in een duurzame samenleving. Vlaanderen zal daarom uiteenlopende ondersteuningsinstrumenten (onder andere financiele ondersteuning, adviesverlening en infokanalen op maat van startende, groeiende en gevestigde ondernemingen en organisaties) aanbieden, geent op de specifieke noden van de doelgroepen en complementair met het bestaande ondersteuningsaanbod

Dit ontwerp van decreet beoogt de totstandkoming van een aangepast ondersteuningskader om ondernemingen en organisaties bij bovenstaande transities maximaal te ondersteunen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Huidige regelgeving

Het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen, hierna 'ondersteuningsdecreet van 17 februari 2012' genoemd, heeft de grondslag gelegd voor het ondersteunen van ondernemingen en organisaties in de sociale economie, evenals het bevorderen van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)[1] bij ondernemingen en organisaties.

De belangrijkste pijlers van het ondersteuningsdecreet van 17 februari 2012 zijn:

- het organiseren van een collectieve dienstverlening voor sociale economie-ondernemingen;
- het bevorderen van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- ondersteuning voor de regierol van de sociale economie;
- ondersteuning voor wetenschappelijk onderbouwde managementopleidingen op het gebied van sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- de oprichting van een Commissie Sociale Economie binnen de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV).

Omwille van nieuwe maatschappelijke uitdagingen, internationale evoluties inzake sociaal en duurzaam ondernemerschap, en nieuwe beleidsuitdagingen en -kaders dringt zich tien jaar later de noodzaak op om een geactualiseerd kaderdecreet vast te stellen.

2. Beleidsengagementen

Het Vlaamse Regeerakkoord 2019-2024 schuift ondernemerschap en missiegedreven innovatie naar voren in de aanpak van maatschappelijke uitdagingen. De Vlaamse Regering wil ondernemingen ruimte geven om te ondernemen, te internationaliseren en te innoveren. Ze werkt naar een transversaal innovatiebeleid om grote maatschappelijke uitdagingen, zoals klimaatverandering, digitalisering en vergrijzing, om te zetten in economische kansen. Daartoe ondersteunt de Vlaamse Regering niet alleen ad hoc initiatieven voor missiegericht innovatiebeleid, maar creeert ze ook ruimte voor onderzoek naar grote maatschappelijke uitdagingen binnen het reguliere innovatie- en clusterbeleid.

---

[1] Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) houdt in dat organisaties/ondernemingen aandacht voor mensenrechten, consumentenbelangen en sociale, ethische en milieukwesties in hun activiteiten en kernstrategie integreren in nauwe samenwerking met hun stakeholders om
- zoveel mogelijk gedeelde waarde te creeren voor hun eigenaren/aandeelhouders en voor hun andere stakeholders en de samenleving als geheel,
- mogelijke negatieve effecten op te sporen, te voorkomen en te verminderen

De Vlaamse minister, bevoegd voor werk en voor de sociale economie, stelt in zijn beleidsnota Werk en Sociale Economie (2019-2024) de volgende ambities voorop:

> *'We bouwen actief aan bruggen tussen ondernemers, maatwerkondernemingen en sociale ondernemers zodat meer ondernemingen ondernemen met het oog voor hun maatschappelijke impact en verantwoordelijkheid.'*
>
> *'We zetten ondernemingen en organisaties aan om in te zetten op MVO en bij te dragen aan de oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen zoals klimaatverandering, diversiteit, de VN-ontwikkelingsdoelen circulaire economie, vergrijzing, inclusie, . . We zoeken afstemming met andere beleidsdomeinen en -programma's om zowel reguliere ondernemingen, lokale besturen, sociale ondernemers, maatwerkondernemingen en intermediairen hierbij te ondersteunen.'*
>
> *'We bekijken hoe we via sociaal ondernemerschap vernieuwende antwoorden kunnen bieden op nieuwe maatschappelijke uitdagingen. We bouwen daarom actief aan bruggen tussen ondernemers, maatwerkbedrijven, sociale ondernemers en maatschappelijke impact en verantwoordelijkheid. We gaan na hoe we dit sociaal en maatschappelijk verantwoord ondernemerschap gerichter kunnen ondersteunen, complementair aan het bestaande ondersteuningsaanbod naar ondernemingen (vanuit o.a. VLAIO). Hiertoe evalueren we het decreet betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen.'*

Het relanceplan Vlaamse Veerkracht 2020 zet sterk in op de transitie naar een duurzame en digitale economie. Het relanceplan wil van Vlaanderen een warme, inclusieve samenleving met mensen die beter inzetbaar zijn op de arbeidsmarkt maken.

Binnen de bevoegdheden werk en sociale economie wordt er vanuit de focus op het menselijk aspect van duurzaam ondernemen sterk ingezet op initiatieven die bijdragen aan een mensgericht ondernemings-, personeels- en organisatiebeleid. Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 stelt:

> *'We laten meer ruimte voor ondernemerschap. Daarom stimuleren we sociale innovatie en scheppen we een ondernemingsklimaat voor die bedrijven om zelf activiteiten te ontplooien en economisch te versterken, zodat zij zelf verantwoordelijkheid kunnen nemen.'*

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Maatschappelijke evoluties en uitdagingen

De komende jaren zullen maatschappelijke evoluties en uitdagingen zoals klimaatverandering, inclusie, vergrijzing, de digitale kloof, uitputting van natuurlijke hulpbronnen en grondstoffen en energietekorten steeds meer hun impact laten voelen in Vlaanderen, met grote uitdagingen voor ondernemingen en

organisaties tot gevolg. Zo toonde, bijvoorbeeld, de Covid-19 crisis de kwetsbaarheid van mondiale ketens en de nood om in te zetten op lokaal verankerde ondernemingen en ketens.

De aandacht en urgentie voor deze uitdagingen en hun impact op ondernemers is actueler dan ooit en komt terug in tal van Europese, federale en Vlaamse beleidsdocumenten. Al deze beleidskaders hebben gemeen dat ze aangeven dat deze uitdagingen om ons heen grijpen en dat ze een impact hebben op onze ondernemingen en organisaties, hun innovatie- en personeelsbeleid, enzovoort:

- De Agenda 2030 van de Verenigde Naties (2015)[2] roept overheden en ondernemingen op om in te zetten op duurzame ontwikkeling. De Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) in deze Agenda moeten aanzetten tot actie in 17 domeinen, die van cruciaal belang zijn voor de duurzame ontwikkeling van mens en planeet tegen 2030.
- Steeds vaker duwt Europese regelgeving de ondernemingen en organisaties naar duurzaam gedrag. Met de Corporate Sustainability Reporting Directive[3], de taxonomie-regelgeving en op het vlak van corporate governance en de diligence schakelt de Europese Unie een versnelling hoger. De post-corona Europese relancestrategie heeft een zeer sterke groene/klimaatfocus.
- In 2021 werd de vierde Vlaamse strategie duurzame ontwikkeling door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Een van de zeven transitieprioriteiten[4] 'circulaire economie' heeft een sterke impact op ondernemingen.
- Ook in Vlaanderen staat klimaat en digitalisering centraal in de relance. De Vlaamse Regering investeert met het plan Vlaamse Veerkracht[5] (met voornamelijk Europese RRF-middelen) in het klimaat en in de transitie naar meer duurzaamheid.
- Op 13 juni 2023 publiceerde de Europese Commissie een voorstel voor een aanbeveling van de Raad inzake de ontwikkeling van randvoorwaarden voor de sociale economie.[6] De Europese Commissie roept lidstaten op om alomvattende strategieën voor de sociale economie te ontwikkelen en om een gunstig klimaat te creëren voor de sociale economie. Maatregelen omvatten onder andere het ontwikkelen van een inclusief arbeidsmarktbeleid, het erkennen van de rol van de sociale economie in sociale inclusie, competentieversterking, de rol van sociale economie in sociale innovatie en duurzame economische ontwikkeling bevorderen, het verbeteren van publieke en private financieringsmogelijkheden, impactmeting, en het ondersteunen van de sociale economie via beleids- en wettelijke kaders. Ook pleit de Europese Commissie om binnen administraties sociale economie-coördinatoren aan te stellen en een 'one-stop-shop' voor sociale economie op te richten. De Europese Commissie stelt eveneens voor dat de lidstaten regelmatig rapporteren over de vooruitgang die ze boeken.

---

[2] Verenigde Naties (2015), Resolutie goedgekeurd door de Algemene Vergadering op 25 september 2015, Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development

[3] https://finance.ec.europa.eu/capital-markets-union-and-financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en

[4] https://www.vlaanderen.be/uw-overheid/beleid/het-vlaamse-beleid-voor-duurzame-ontwikkeling/vlaamse-strategie-duurzame-ontwikkeling/transitieprioriteiten-duurzame-ontwikkeling

[5] Relanceplan Vlaamse Regering-Vlaamse Veerkracht, 2021

[6] Europese Commissie (2023), "Proposal for a Council Recommendation on developing social economy framework conditions", COIM(2023) 316 final (EUR-Lex - 52023DC0316 - EN - EUR-Lex (europa.eu))

- De Europese Commissie ambieert om tegen 2030 het Social Economy Action Plan met meer dan 60 diverse en ambitieuze maatregelen te realiseren. Zo richtte de Europese Commissie in haar meest recente actie een Social Economy Gateway op waar publieke overheden, bedrijven en burgers informatie kunnen terugvinden over de sociale economie in Europa, de financieringsmogelijkheden en de monitoring van de maatregelen.[7] Ze lanceerde eveneens transitiepaden voor de sociale economie om banen te creeren en haar bijdrage aan een eerlijk en inclusief herstel, en de groene en digitale transities te maximaliseren.
- De OESO onderstreept in diverse rapporten het belang van sociaal ondernemerschap, de meerwaarde voor circulaire economie, waarbij specifieke aandacht gevraagd wordt voor regelgevende kaders, toegang tot financiering, competentieversterking van ondernemers en impactmeting.

Binnen het brede instrumentarium van de Vlaamse Overheid ter ondersteuning van de ondernemingen groeit de aandacht voor duurzaam ondernemen. Toch is dit aanbod niet voldoende op maat voor het ondersteunen van duurzaam ondernemen en sociale economie[8]. Het is te weinig op maat van het specifieke karakter van sociale economie ondernemingen (als gevolg van hun maatschappelijke focus, rechtsvorm, hoger risico, beperktere winsten of groeipotentieel op korte termijn,) en de maatgerichte ondersteuning van een integraal MVO-beleid. Het ondersteuningsdecreet van 17 februari 2012 legde tien jaar geleden een basis om ondernemingen en organisaties te ondersteunen: financiele ondersteuning op maat, een collectieve dienstverlening, subsidies voor managementadvies, een regierol sociale economie voor gemeenten en de mogelijkheid om subsidies te verstrekken voor innovaties en ter bevordering van sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Het ondersteuningsdecreet van 17 februari 2012 is ook de grondslag voor verschillende initiatieven onder de vlag van MVO Vlaanderen. Onder deze vlag bouwde het Departement Werk en Sociale Economie een dienstverlening uit om ondernemingen en organisaties met de principes van maatschappelijk verantwoord ondernemen aan de slag te laten gaan. Iets waarmee MVO Vlaanderen een unieke rol bekleedt binnen de Vlaamse overheid. Sinds deze legislatuur werd in brede instrumentarium van het Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) de aandacht voor verduurzaming sterk uitgebreid. Ook het beleidsdomein Omgeving zet met de werking rond de Green Deals en Circulaire Economie steeds sterker op duurzaamheid, zij het met een sterke milieufocus.

MVO Vlaanderen brengt een overkoepelend verhaal en tracht alle informatie van verschillende overheden, dienstverleners en intermediairen samen te brengen om zo fragmentatie tegen te gaan en een duidelijk overzicht te creeren. Voor meer diepgaande expertise of ondersteuning op het gebied van specifieke duurzaamheidsuitdagingen (internationaal ondernemen, circulaire economie, klimaat, enzovoort) verwijst MVO Vlaanderen naar organisaties binnen en buiten de Vlaamse overheid die dit tot hun kernactiviteit hebben.

---

[7] Social Economy Gateway: https://social-economy-gateway.ec europa eu/index_en

[8] Bijvoorbeeld De KMO-portefeuille is een maatregel voor ondernemers om financiele steun te krijgen bij aankoop van diensten die de kwaliteit van de onderneming verbeteren Het gaat concreet om opleidingen en adviesdiensten, zoals bijvoorbeeld het opstellen van een communicatieplan De sociale economie-ondernemingen zijn echter uitgesloten van dit ondersteuningsinstrument

Analyse van het ondersteuningsdecreet van 17 februari 2012

Ruim tien jaar later blijkt er behoefte aan een nieuw decretaal kader voor het ondersteunen van ondernemingen en organisaties vanwege de verschillende maatschappelijke uitdagingen en tal van nieuwe beleidsuitdagingen en beleidskaders.

Met behulp van de Better Entrepreneurship policy tool, diepte-interviews met klanten en in overleg met de Commissie Sociale Economie (SERV) werd het huidig ondersteuningsbeleid onder de loep genomen. De resultaten hebben aangetoond dat ondernemingen en organisaties een duidelijke langetermijnvisie van de overheid verwachten, met duurzaamheid als leidraad. De invulling van die duurzaamheid moet hiervoor worden afgestemd op internationale kaders. Per klantengroep werd op basis van de interviews en de evaluatie het volgende geconcludeerd:

- De bestaande ondersteuning voor maatwerkbedrijven en LDE-ondernemingen werd als positief ervaren. Er is een structureel overleg tussen de vertegenwoordigers van deze organisaties en de overheid. De huidige ondersteuning wordt als essentieel beschouwd om ondernemingen verder te professionaliseren en te laten groeien. Groeikansen liggen volgens de ondernemers vooral in de samenwerking met de reguliere economie.
- MVO-ondernemers[9] benadrukten dat duurzaam en sociaal ondernemen steeds belangrijker worden. Ze duiden ook op het belang van een duidelijke toekomstvisie van de overheid. Zo kunnen ze hierop inspelen met hun zakenmodel en investeringen. MVO-ondernemers voelen zich vaak niet gesteund door de overheid voor hun specifieke uitdagingen. Het aanbod vanuit de overheid en intermediairen is te gefragmenteerd, waardoor ondernemingen moeilijk hun weg vinden. Ze vinden ook dat duurzaamheid een rol mag spelen bij de toekenning van steun.

Ondernemingen en organisaties kunnen via sociaal ondernemerschap en maatschappelijk verantwoord ondernemen belangrijke bijdragen leveren aan de ambitie van de Vlaamse Regering om de economie en de samenleving te verduurzamen. Daarbij stellen ze een evenwicht tussen economie, mens, milieu en maatschappij, zowel met hun producten als met hun rol als werkgever voorop. Het ontwerp van kaderdecreet beoogt een gepast ondersteuningskader om ondernemingen en organisaties hierin zo goed mogelijk te ondersteunen, geent op de specifieke uitdagingen en behoeften van zulke ondernemingen en organisaties, en complementair aan het reguliere bestaande ondersteuningsaanbod van andere Vlaamse entiteiten.

De Europese Commissie stelt dat een voldoende ondersteuningskader, met de juiste randvoorwaarden, voor de sociale economie noodzakelijk is. Hierbij speelt o.a. financiele steun vanuit de publieke overheid en maatgerichte acties een belangrijke rol bij het opstarten en ontwikkelen van sociale economie-ondernemingen. De Commissie ziet opportuniteiten tot verbetering in vb.

[9] MVO-ondernemers organisaties/ondernemingen die aandacht voor mensenrechten, consumentenbelangen en sociale, ethische en milieukwesties in hun activiteiten en kernstrategie integreren in nauwe samenwerking met hun stakeholders om
- zoveel mogelijk gedeelde waarde te creeren voor hun eigenaren/aandeelhouders en voor hun andere stakeholders en de samenleving als geheel,
- mogelijke negatieve effecten op te sporen, te voorkomen en te verminderen

financiering op maat voor elk van de verschillende fasen van de levenscyclus van sociale economie-ondernemingen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Het ontwerp van decreet biedt ondersteuning aan initiatieven die gericht zijn op het bevorderen van maatschappelijk verantwoord ondernemen met een focus op sensibilisering, kennisopbouw en expertise- of instrumentontwikkeling. Ook wetenschappelijk onderzoek, opleidingen en experimentele ontwikkeling kunnen gesteund worden.

Bovendien spelen sociale economie-ondernemingen ook een bijzondere rol in een duurzaam economisch en arbeidsmarktbeleid, omdat zij zich richten op mens, milieu en/of maatschappij en hun winsten herinvesteren in deze doelen.

Het ontwerp van decreet onderscheidt verschillende types sociale economie-ondernemingen, afhankelijk van hun organisatie en activiteiten. Voor elk van deze groepen van begunstigden kan worden voorzien in collectieve en individuele ondersteuningsinstrumenten. Het betreft:

1) maatwerkbedrijven;
2) sociale tewerkstellingsondernemingen;
3) cooperatieve vennootschappen die erkend zijn als sociale onderneming;
4) activiteitencooperaties;
5) startende sociale economie-ondernemingen.

Het Vlaamse beleid kent een sterke focus op ondernemingen en organisaties die zich specifiek richten op sociale tewerkstelling. Naast de maatwerkbedrijven zullen onder de nieuwe categorie 'sociale tewerkstellingsonderneming' ondernemingen die aan de slag gaan met individueel maatwerk, en voldoen aan de gestelde voorwaarden, de nodige erkenning krijgen. De cooperaties hebben een lange traditie als onderdeel van de sociale economie en worden daarom meegenomen als begunstigden voor financiele ondersteuning op maat door de Erkende Financiers. Na goedkeuring van de Vlaamse Regering kan deze steun ook uitgebreid worden naar de steun vermeld onder artikel 8,10 en 13 van dit decreet. De ondersteuning aan de initiatieven dienen rekening te houden met de principes van additionaliteit (vb. stimulerend effect van de steun, projecten kunnen niet gerealiseerd worden zonder steun, steun leidt tot meer samenwerking). Ook beoogt het ondersteuningskader binnen dit decreet complementair te zijn met andere ondersteuningsinstrumenten van de Vlaamse overheid. Het ambieert de lacunes en specifieke behoeften van deze ondernemers in te vullen, daar waar het huidige aanbod niet voldoende passend of toegankelijk is.

Het ontwerp van decreet beoogt ondersteuning op lokaal niveau. De lokale besturen, en samenwerkingsverbanden tussen lokale besturen, worden gesteund bij de regierol op het vlak van sociale economie en werk waarbij ze op basis van de lokale behoeften en opportuniteiten deze regierol inhoudelijk verder kunnen vormgeven. Daarnaast krijgen de lokale besturen ondersteuning bij het ontplooien van een aanvullend lokaal dienstenaanbod.

Tot slot krijgt ook de Commissie Sociale Economie die is ondergebracht in de SERV zijn plaats in het ontwerp van decreet. De commissie organiseert overleg over

bestaande en toekomstige beleidsmaatregelen voor het ondernemerschap in de sociale economie.

Impactanalyse

Maatschappelijke impact

Het ontwerp van decreet biedt een kaderondersteuning aan ondernemingen en organisaties die willen bijdragen aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Het ontwerp tracht ook een omgeving te creëren waarbinnen deze ondernemingen en organisaties kunnen bloeien. Hoewel het ontwerp van decreet zich niet specifiek richt op jongeren, mensen in armoede of andere groepen, kan het wel mee bijdragen aan het aanpakken van maatschappelijke uitdagingen zoals inclusie en armoede. Het ontwerp van decreet bevordert de bewustwording bij ondernemingen en organisaties om met deze uitdagingen aan de slag te gaan en ondersteunt sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen om tewerkstellingsmogelijkheden voor burgers te verhogen en aldus het armoederisico te verminderen. Werk is immers een belangrijk beschermingsmechanisme tegen armoede. In 2022 leefde 7,7%[10] van de inwoners in het Vlaamse Gewest in een huishouden met een huishoudinkomen onder de Belgische armoededrempel. Huishoudens met een inkomen onder deze armoededrempel lopen een verhoogd risico op armoede. Werklozen zijn het kwetsbaarst met een armoederisico van 39%, bij niet-actieven is het armoederisico 18%, bij werkenden is dit 2%.[11]

Het ondersteunen van aanvullende lokale diensten maakt deel uit van de doelstelling om personen met een afstand tot de arbeidsmarkt te helpen aan werk. Deze tewerkstelling biedt een kans op een duurzame loopbaan en omvat zowel activiteiten in de sociale en welzijnssector gericht op kansengroepen, zoals mensen in armoede en oudere personen, als activiteiten die een algemeen maatschappelijk belang dienen. De dienstverlening speelt in op de lokale maatschappelijke behoeften die niet of te weinig door het bestaande lokale en reguliere aanbod wordt ingevuld, wat kenmerkend is voor diensten van algemeen economisch belang (DAEB) en het uitgangspunt is voor het aanvullend lokaal dienstenaanbod.

Budgettaire impact

Dit ontwerp van kaderdecreet heeft geen bijkomende financiële weerslag op de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse overheid. Voor de uitvoering van dit ontwerp van decreet worden de beschikbare begrotingskredieten bepaald bij de begrotingsopmaak 2024.

De uitgaven worden aangerekend op het betreffende begrotingsartikel dat de middelen bevat voor de ondersteuningsmaatregelen sociale economie en duurzaam sociaal ondernemerschap.

Artikel 14 van dit ontwerp van decreet zal ingang kennen vanaf 1 januari 2026. De daarin voorziene steun aan lokale besturen, of aan samenwerkingsverbanden van lokale besturen, wordt bij begrotingsopmaak 2026 voorzien uit de middelen van het begrotingsartikel individueel maatwerk. Deze middelen zullen worden

---

[10] Bron: EU-SILC-enquête https://statbel.fgov.be/nl/themas/huishoudens/armoede-en-levensomstandigheden/risico-op-armoede-sociale-uitsluiting

[11] Bron: https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/inkomen-en-armoede/bevolking-onder-de-armoededrempel

toegevoegd aan het begrotingsartikel dat de ondersteuningsmiddelen sociale economie en duurzaam sociaal ondernemerschap bevat.

Bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel

De lokale en provinciale besturen kunnen een beroep doen op de maatregelen voorzien in dit ontwerp van decreet, volgens de voorwaarden vermeld in dit voorliggend ontwerp en zijn uitvoeringsbesluiten.

Het ontwerp van decreet kent de lokale besturen twee facultatieve opdrachten toe om de sociale economie en werkgelegenheid op lokaal niveau te bevorderen: (1) het vervullen van een regierol op het gebied van sociale economie en werk, en (2) en het creeren van een aanvullend lokaal dienstenaanbod.

De voormelde regierol die ook in het ondersteuningsdecreet van 17 februari 2012 terug te vinden is, wordt herbevestigd.

Het ontwerp van decreet biedt daarnaast ondersteuning aan lokale besturen bij het ontwikkelen van een aanvullend lokaal dienstenaanbod. Deze regeling sluit aan bij de overgangsmaatregel van het aanvullend lokaal dienstenaanbod overeenkomstig het decreet van 12 januari 2022 over maatwerk bij individuele inschakeling. Via het voorliggende ontwerp van decreet wordt evenwel een structureel ondersteuningskader vormgegeven.

Voor zover het ontwerp van decreet een gewestaangelegenheid regelt, is ze bijgevolg niet van toepassing op de voornoemde instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Dat is onder meer het geval voor de maatwerkbedrijven die op grond van hun specifieke kenmerken als een instelling in die zin kunnen worden beschouwd. Op die instellingen is het ontwerp van decreet wel van toepassing voor zover een gemeenschapsaangelegenheid wordt geregeld. Met dit gegeven zal rekening dienen te worden gehouden bij de toepassing van de ontworpen regeling.

Implementatie

Dit ontwerp van decreet heft het ondersteuningsdecreet van 17 februari 2012 op. Tal van maatregelen uit het voormelde ondersteuningsdecreet worden herbevestigd of worden inhoudelijk verder verfijnd, een aantal maatregelen zijn geheel nieuw (bijvoorbeeld het kader voor het aanvullend lokaal dienstenaanbod). De vele wijzigingen nopen tot de opmaak van een geheel nieuwe wetgevende tekst.

Het ontwerp van decreet treedt inwerking op 1 januari 2024, met uitzondering van het kader voor het aanvullend lokaal dienstenaanbod, dat pas in werking treedt op 1 januari 2026. Voor ondernemingen met een LDE-label of een label maatwerkafdeling is er een overgangsmaatregel naar het label sociaal tewerkstellingsonderneming om de continuiteit van dienstverlening en ondersteuning te garanderen.

Het ontwerp van decreet betreft een kaderdecreet dat de rechtsgrond vormt voor maatregelen die de Vlaamse Regering via delegatie verder zal kunnen uitvaardigen.

C. Totstandkomingsprocedure

Het bijgaande ontwerp van decreet werd onderworpen aan:

- het taal- en wetgevingsadvies nr. 2023/17 van 2 februari 2023;
- het gunstig advies van de inspectie van financiën van 4 mei 2023;
- het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, werd verleend op 7 juli 2023;
- het advies nr. 65/2023 van de Gegevensbeschermingsautorieit van 3 oktober 2023;
- het advies 2023/091 van de VTC van 12 september 2023;
- het advies van de SERV van 13 september 2023;
- NOOZO liet op 15 september 2023 weten af te zien van advisering;
- het advies van de Raad Van State van XX XX XXXX

Repliek op de ingewonnen adviezen

1. Het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie.

a. Het aanpassen van de rechtvaardigingsgrond

De VTC meent dat de gegevens uitsluitend verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond "taak van algemeen belang" en vraagt de rechtvaardigingsgrond "wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust" te schrappen.

De artikelsgewijze toelichting in deze memorie werd in deze zin aangepast.

b. De verwerkingsverantwoordelijke opnemen

In het ontwerp wordt de "dienst van de Vlaamse overheid die de Vlaamse Regering aanwijst" aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke. Volgens de VTC dient het Departement Werk en Sociale Economie in het ontwerp echter expliciet aangeduid te worden als verwerkingsverantwoordelijke.

In het verleden heeft de Raad van State echter meermaals opgemerkt dat de decreetgever zich niet mag mengen in de interne organisatie van de uitvoerende macht. Het ontwerp wordt dan ook niet aangepast aan deze aanbeveling van de VTC.

c. Een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren

Het is de verplichting voor de verwerkingsverantwoordelijken om na te gaan of er al dan niet een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling moet gebeuren.

Er wordt een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling ingepland voor deze maatregel.

d. Rol van Digitaal Vlaanderen en de gegevensstromen verduidelijken

De VTC stelt dat het niet duidelijk is wat de rol van Digitaal Vlaanderen is en waarom gegevens aan Digitaal Vlaanderen meegedeeld moeten worden.

Aangezien er geen gegevens worden meegedeeld aan Digitaal Vlaanderen, wordt deze passage in het ontwerp geschrapt.

e. Bewaartermijn

De VTC beveelt aan om de verantwoording van de bewaartermijn verder te specifieren in de memorie van toelichting De artikelsgewijze toelichting in deze memorie werd in deze zin aangepast.

f. Juistheid van gegevens

De VTC merkt op dat persoonsgegevens juist moeten zijn en zo nodig worden geactualiseerd. Het ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijken hiertoe de nodige maatregelen nemen.

De verwerkingsverantwoordelijke staat conform artikel 5.1, d), van de AVG in voor de juistheid en actualisering van de verwerkte gegevens en informeert de betrokkenen vooraf over de verwerking van hun persoonsgegevens conform artikel 13 en 14 AVG en over hun rechten op basis van artikelen 15 tot en met 22 AVG.

Dit hoeft niet in het ontwerp te worden opgenomen, aangezien het een verplichting betreft die de AVG zelf oplegt aan elke verwerkingsverantwoordelijke.

g. Transparantiemaatregelen uitwerken

Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het ontwerp aan te vullen met deze vermeldingen op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geinformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

Dit hoeft evenwel niet in het ontwerp te worden opgenomen, aangezien het een verplichting betreft die de AVG zelf oplegt aan elke verwerkingsverantwoordelijke. In de memorie wordt verduidelijkt hoe er aan deze verplichting wordt voldaan.

2. Het advies van de SERV

Het advies van de SERV van 13 september 2023 is positief over het voorliggende ontwerp van decreet. De sociale partners zijn verheugd dat er een nieuw kader ter ondersteuning van het sociaal ondernemerschap en het maatschappelijk verantwoord ondernemen. De SERV waardeert de betrokkenheid van zowel de sectorale als de interprofessionele sociale partners bij de besluitvorming. Ook is

het positief dat er navolging wordt gegeven aan de oproep om de toepassing van het decreet aan evaluatie- en beleidsonderzoek te onderwerpen.

Tegelijkertijd hebben de sociale partners enkele belangrijke vragen, bedenkingen en aanbevelingen, waarvan sommigen tot aanpassing van het voorontwerp van decreet hebben geleid.

De SERV kan zich gedeeltelijk vinden in de nieuwe afbakening van 'sociale economie-ondernemingen' en in de geformuleerde steun inzake sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen. De sociale partners dringen aan om de definitie van 'sociale economie-onderneming' en 'MVO' op te nemen in het ontwerpdecreet. De Vlaamse Regering is evenwel van oordeel dat zowel 'sociale economie' die zich kenmerkt door een erg breed toepassingsgebied, als 'MVO' zich niet lenen tot een definitie met een strikt regulerend karakter. Beschrijvende tekstdelen zijn heel moeilijk in normerende definities te vatten en worden daarom beter geweerd uit de decreettekst. De memorie van toelichting geeft hier noodzakelijke duiding. Deze beschrijvende definities worden derhalve niet weerhouden in de tekst.

De sociale partners stellen vast dat in het voorliggend ontwerpdecreet de cooperatieve vennootschappen niet langer als begunstigden worden benoemd. De sociale partners menen dat deze groep een plaats heeft in de sociale economie. Op basis van het voorliggend advies worden de cooperatieve vennootschappen opnieuw meegenomen als begunstigden in het ontwerpdecreet. De cooperaties hebben een lange traditie als onderdeel van de sociale economie en zijn reeds begunstigden in het 'Decreet betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen' (2012). De Vlaamse Regering zal zich daarbij niet specifiek focussen op alle cooperatieve vennootschappen (CV) maar wel op cooperaties die tot doel hebben 'in het algemeen belang, een positieve maatschappelijke impact te bewerkstelligen op de mens, het milieu of de samenleving' en haar middelen (ook bij liquidatie) en winst daartoe ook grotendeels herbestemmen: de 'CV erkend als SO' en de 'erkende CVSO' zoals bepaald in Artikel 8.5. §1 en §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

De SERV heeft ook een aantal bedenkingen bij de definiering van de nieuwe werkvorm 'sociale tewerkstellingsondernemingen' (STO). Ze vraagt om in het ontwerpdecreet duidelijker te omschrijven wat de maatschappelijke hoofdactiviteit of missie van de organisatie moet zijn. Sociale tewerkstellingsondernemingen zijn ondernemingen die zich in de markt zetten als een onderneming die tewerkstellingskansen biedt aan personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Zij zetten zich in op het valoriseren van talenten en het versterken van competenties van de doelgroep, met het oog op een duurzame loopbaan. De organisatie van hun onderneming is afgestemd op dit sociaal doel. De tekst in het ontwerpdecreet wordt in die zin verduidelijkt. De concrete erkenningsvoorwaarden maken deel uit van het uitvoeringsbesluit.

De sociale partners vragen daarnaast dat de begeleiding voor de doelgroep intern georganiseerd moet worden. De regelgeving maatwerk bij individuele inschakeling laat toe de begeleiding op de werkvloer intern te organiseren dan wel extern aan te kopen. In beide gevallen is het uitgangspunt altijd en overal kwaliteitsvolle en hoogwaardige begeleiding op de werkvloer. Het extern aankopen van de

begeleiding op de werkvloer doet geen afbreuk aan de voorwaarden die opgelegd worden aan een sociaal tewerkstellingsonderneming. Bovendien laat dit startende sociale tewerkstellingsondernemingen toe zich te kunnen ontplooien in dit verhaal.

De sociale partners zijn het tot slot oneens over de vraag of er beperkingen moeten zijn bij het toelaten van ondernemingen en organisaties tot deze nieuwe werkvorm. Een beperking op het vlak van vennootschapsvorm lijkt niet wenselijk. De erkenning als een sociale tewerkstellingsonderneming is een incentive voor ondernemingen om in kader van individueel maatwerk goed georganiseerd en weloverwogen met een kwetsbare doelgroep aan de slag te gaan. Er is daarbij geen verband tussen de voorwaarden die opgelegd worden aan een sociale tewerkstellingsondernemingen en specifieke rechtsvormen. Het decreet voorziet in handvaten om gericht bedrijven die kwetsbare doelgroepen tewerkstellen aan te moedigen en te ondersteunen, met oog op een inclusieve economie met vrijheid van ondernemerschap. Rekening houdend met de bezorgdheid van de sociale partners, is de Vlaamse regering wel van oordeel dat een bijkomend criterium over het beperken van de uitkering van de winsten in functie van de sociale doelstelling van de onderneming wenselijk is. Zo vermijden we dat steun die bedoeld is voor het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt voor personen met een arbeidsbeperking resulteert in uitgekeerde winsten. Dit criterium wordt aan de ontwerptekst toegevoegd.

De SERV merkt op om de overgangsfase voor ondernemingen met een label LDE of MWA juridisch waterdicht te maken, specifiek in functie van de sociaal voorbehouden overheidsopdrachten. De sociaal voorbehouden overheidsopdrachten worden geregeld bij de wet inzake overheidsopdrachten van 17 juni 2016. Het gegeven dat de sociale onderneming de maatschappelijke en professionele integratie van gehandicapten of kansarmen tot doel moet hebben maakt een afzonderlijke voorwaarde uit die afzonderlijk moet worden getoetst en cumulatief moet worden gelezen met het 30%-criterium. De aanbestedende overheid zal beide voorwaarden moeten onderzoeken. Sociale tewerkstellingsondernemingen in de overgangsfase zullen het tijdelijke label 'sociale tewerkstellingsonderneming in overgang' ontvangen, wat aangeeft dat zij nog niet volledig voldoen aan de wettelijk vastgestelde voorwaarden. Ondernemingen die een 'sociale tewerkstellingsonderneming' label aanvragen, krijgen tevens een tijdelijk label 'startende sociale tewerkstellingsonderneming', dat geldig blijft tot ze volledig voldoen aan de wettelijk vastgestelde voorwaarden, met een maximumduur van twee jaar.

De sociale partners zijn tevreden dat de Commissie Sociale Economie binnen de SERV (opnieuw) haar basis krijgt in het ontwerp van decreet. Ze vragen om het proces dat hierrond al is gelopen te respecteren. De taken, de organisatie, de samenstelling en de werking van de Commissie Sociale Economie zullen verder vorm krijgen in het uitvoeringsbesluit. De sociale partners zullen nauw betrokken worden in het vastleggen van deze bepalingen.

De SERV stelt om in het decreet een oplossing te voorzien voor het zogenaamde ongelijke speelveld binnen de maatregel managementadvies tussen KMO's en grote ondernemingen. Dit ongelijk speelveld manifesteert zich volgens de sociale partners op het verschil van staatssteunkader dat van toepassing is, en het maximumplafond van de subsidie dat voor alle begunstigden geldt. Beide elementen zijn evenwel onderdeel van de concretisering in het uitvoeringsbesluit, en resulteert niet in een aanpassing van het decreetsartikel.

De sociale partners vragen om voor de coördinatie van de collectieve diensten (artikel 8) werk te maken van een 'one-stop-shop', zoals voorgesteld door de Europese Commissie. Daarnaast benadrukken ze het belang van een duidelijk aanspreekpunt voor ondernemers inzake MVO Beide elementen maken momenteel deel uit van de dienstverlening vanuit het Departement Werk en Sociale Economie.

De SERV is positief dat het ontwerpdecreet een financieel kader creëert voor de aanvullende lokale dienstverlening. Ze stelt echter vragen bij de voorwaarden van de diensten en vraagt om een centraal afwegingskader om deze voorwaarden verder te duiden en de aanbieders te ondersteunen bij het afwegen van welke activiteiten in dit kader kunnen worden ontplooid. Ook herhaalt de SERV de vraag naar een meldpunt voor ondernemers en werknemers als lokale besturen niet aan de voorwaarden voldoen. De lokale besturen treden in het kader van de aanvullende lokale diensten op vanuit hun rol als regisseur ter bevordering van de lokale diensten en lokale maatschappelijke noden. De aanvullende lokale diensten zijn lokaal ingebedde diensten van algemeen economisch belang (DAEB) en ressorteren onder de Europese DAEB-kaderregeling. Het dienstenaanbod speelt in op de maatschappelijke behoeften die niet of te weinig door het bestaande lokale en reguliere aanbod wordt ingevuld en zijn zo de facto niet marktverstorend. De beslissingsbevoegdheid over welke diensten aangeboden mogen worden conform de vastgelegde voorwaarden in dit ontwerpdecreet en het Europees DAEB-kader en wie deze dienstverlening op zich kan nemen, ligt daarom bij de lokale besturen. Deze beleidskeuze werd beslist via het decreet van 14 januari 2022 maatwerk bij individuele inschakeling. In het voorliggende ontwerpdecreet houdt de Vlaamse regering zich aan deze afspraak. De oprichting van een afzonderlijk meldpunt lijkt niet aan de orde om reden dat vermeende bezwaren via geëigende kanalen kunnen behandeld worden. Ondernemingen kunnen bijvoorbeeld een gunningsbeslissing steeds aanvechten voor de Raad van State.

3. Het advies van NOOZO
NOOZO liet op 15 september 2023 weten af te zien van advisering.

4. Het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit
We ontvingen het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie op 3 oktober 2023. De GBA verleende advies heeft niet geleid tot wijziging van het ontwerpdecreet.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Dit ontwerp van decreet regelt een gemeenschaps- en gewestbevoegdheid (zie toelichting bij het artikel 2 in de Rubriek II. Toelichting bij de artikelen).

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1

Het ontwerp van decreet regelt een gemeenschaps- en gewestbevoegdheid.

Het ontwerp van decreet regelt een economisch ondersteunend steunregime ten aanzien van diverse begunstigden-ondernemers, en kan daarom gelinkt aan de gewestbevoegdheden economisch beleid, zoals bepaald in artikel 6, §1, VI, eerste lid, 1°, BWHI, en het tewerkstellingsbeleid, zoals bepaald in artikel 6, §1, IX, 2°, BWHI. Bij de artikelen 8, §1, 2°, en 4°, en 12, §1, 2°, en 4°, van het decreet, die hun bevoegdheidsrechtelijke grondslag vinden in artikel 4, 16°, van de genoemde bijzondere wet (beroepsomscholing en bijscholing) en artikel 127, 1, eerste lid, 2°, van de Grondwet (onderwijs) kunnen gemeenschapsbevoegdheden worden betrokken.

Artikel 2

Dit artikel bevat de definities die in dit ontwerp van decreet worden gehanteerd, waaronder de begripsomschrijving sociale economie-ondernemingen.

Het speelveld inzake sociale economie is de voorbije jaren sterk veranderd. Zo is er (inter-)nationaal een duidelijke groei aan sociale economie-ondernemingen zichtbaar. Een groeiend aantal actoren (bv. incubatoren, investeerders,) ontwikkelen zich in de slipstream van deze ondernemingen. Ook vanuit overheden en internationale instellingen wordt deze groei steeds meer opgepikt, en wordt de belangrijke rol en impact van sociale economie-ondernemingen in de globale economie meer erkend. Voorbeelden zijn het Vlaamse Regeerakkoord 2019-2024, de EU Action Plan for Social Economy, recente OECD-rapporten, nationale actieplannen (bv. Schotland, Luxemburg) en de European Investment Bank.

Sociale economie-ondernemingen zijn drivers van duurzame innovatie en zijn vanuit hun out-of-the-box-mentaliteit vaak pioniers in hun activiteit. Ze zijn inspiratoren voor reguliere ondernemers om de noodzakelijke transitie naar een duurzame economie te maken. Ze brengen vaak ecosystemen in beweging. Met de grote uitdagingen die voor ons liggen, kunnen zij mee het verschil maken. Door hun maatschappelijke focus dragen sociale economie-ondernemingen bij tot het versterken en realiseren van beleidsprioriteiten op een breed spectrum, gaande van huisvesting en armoede tot circulaire economie en mobiliteit. Vanuit hun innovatie en lokale verankering leveren sociale economie-ondernemingen een belangrijke bijdrage tot tewerkstellingsopportuniteiten en activering, waaronder ook voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt en zo ook in onze ambitie om de werkzaamheidsgraad naar 80% te verhogen. Ze zijn dan ook interessante partners voor andere ondernemingen en overheden om hun economische en maatschappelijke doelstellingen waar te maken.

Op het kantelpunt naar een meer duurzame samenleving wil dit ontwerp van decreet het momentum aangrijpen om ondersteuning van sociaal ondernemerschap een duidelijke plaats en weloverwogen update te geven. De huidige economische realiteit post-corona doet de omslag naar een duurzame economie versnellen. De internationale afhankelijkheid van goederenstromen en gebeurtenissen, alsook de globale uitdagingen als klimaatverandering of inflatie, tonen dat een lokale economie met een focus op maatschappelijke uitdagingen een belangrijke economische motor kan zijn, die oplossingen kan bieden voor maatschappelijke uitdagingen zoals klimaatverandering, diversiteit, de VN-ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's), circulaire economie, vergrijzing, inclusie,

Aangezien het de ambitie is om via het geactualiseerd ondersteuningsdecreet de bevoegdheid sociale economie ten volle te benutten en versterkt te kunnen inzetten op duurzaam ondernemen, stelt dit ontwerp van decreet volgende ondernemingsgroepen als begunstigden binnen de definitie van sociale economie. Door het benoemen van specifieke groepen van begunstigen wordt naast collectieve maatregelen ook een specifieke en gerichte ondersteuning per groep mogelijk:

- Sociale tewerkstellingsondernemingen (STO): Dit zijn ondernemingen die zich in de markt zetten als een onderneming die tewerkstellingskansen biedt aan personen met een afstand tot de arbeidsmarkt, door in te zetten op het valoriseren van talenten en het versterken van competenties, met het oog op een duurzame loopbaan. Dit vertaalt zich in vier duidelijke en concrete voorwaarden op organisatieniveau: (1) de sociale doelstelling van de onderneming wordt gekenmerkt door het kwaliteitsvol begeleiden en het competentieversterkend inschakelen van de personen met een afstand tot de arbeidsmarkt met het oog op het verhogen van hun kansen op een duurzame loopbaan, (2) de onderneming streeft sociale tewerkstelling na wat neerkomt op een tewerkstellingsaandeel op ondernemingsniveau van minimaal 30 procent van personen met werkondersteunende maatregelen in het kader van individueel maatwerk (cfr. zie voorwaarden bepaald in decreet van 14 januari 2022 betreffende maatwerk bij individuele inschakeling), (3) de onderneming beperkt het uitkeren van zijn winsten in functie van zijn sociale doelstellingen, en (4) de organisatie wordt erkend als kwaliteitsvol. De laatste voorwaarde vertaalt zich in een erkend kwaliteitslabel zoals bepaald in het decreet van 29 maart 2019 betreffende het kwaliteits- en registratiemodel van dienstverleners in het beleidsdomein Werk en Sociale Economie.
- Maatwerkbedrijven (cfr. decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling).
- Cooperatieve vennootschappen erkend als sociale onderneming: cooperaties die tot doel hebben 'in het algemeen belang, een positieve maatschappelijke impact te bewerkstelligen op de mens, het milieu of de samenleving' en haar middelen (ook bij liquidatie) en winst daartoe ook grotendeels herbestemmen. Het betreft aldus de 'CV erkend als SO' en de 'erkende CVSO' zoals bepaald in artikel 8.5. §1 en §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.
- Activiteitencooperaties (cfr. wet van 1 maart 2007 houdende diverse bepalingen (III) en het Samenwerkingsakkoord van 30 mei 2005 betreffende de meerwaardeneconomie).
- Startende sociale economie-ondernemingen: hieronder wordt verstaan: (1) natuurlijke personen die ernstig overwegen een sociale economie-onderneming willen opstarten, en (2) ondernemingen en organisaties die ernstig overwegen om die zich om te vormen tot een sociale economie-onderneming of zulke onderneming wensen op te starten.

Artikel 3

Dit artikel bepaalt dat de toekenning van steun voor begunstigden geen opeisbaar recht vormt maar enkel kan doorgang vinden binnen de perken van de jaarlijkse beschikbare begrotingskredieten.

Hoofdstuk 2: Europees steunkader

Artikel 4

De diverse steunregimes die krachtens dit ontwerp van kaderdecreet worden vastgesteld en die door de Vlaamse Regering, bij delegatie, verder zullen moeten uitgevaardigd, zijn naar gelang het geval onderhavig aan een van de volgende Europese steunregimes:

- de algemene groepsvrijstellingsverordening;
- de-minimisverordening verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun;
- verordening (EU) nr. 360/2012 van de Commissie van 25 april 2012 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen;
- het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen (DAEB-besluit).

Artikel 5

Deze bepaling heeft een Europeesrechtelijke grondslag, in casu de algemene groepsvrijstellingsverordening, en verbiedt steun aan ondernemingen in moeilijkheden of aan ondernemingen tegen wie een procedure tot terugvordering van eerdere steun loopt. Steuntoekenning voor werkzaamheden die verband houden met de uitvoer naar derde landen of voor werkzaamheden die afhangen van het gebruik van binnenlandse goederen als vermeld in artikel 1, lid 2, van de voormelde verordening, of voor activiteiten van ondernemingen in de sectoren, vermeld in artikel 1, lid 3, van de voormelde verordening zijn verboden.

De steun kan ook niet worden toegekend als hij leidt tot een schending van het Unierecht als vermeld in artikel 1, lid 5, van de voormelde verordening. Als een onderneming een individuele steuntoekenning krijgt van meer dan 500.000 euro, worden de gegevens, vermeld in bijlage III van de voormelde ver ordening, bekendgemaakt op de transparantiewebsite die de Europese Commissie ontwikkeld heeft. De Europese Commissie vraagt om deze bepalingen verplicht op te nemen in de regelgeving als de algemene groepsvrijstellingsverordening wordt toegepast.

Artikel 6

Deze bepaling stelt dat steun niet cumuleerbaar kan zijn met de-minimissteun en andere staatssteun voor dezelfde kosten die in aanmerking komen, als die cumulatie ertoe zou leiden dat de steunintensiteit hoger uitkomt dan de percentages van steunintensiteiten, vermeld in artikel 8 van de algemene groepsvrijstellingsverordening.

Hoofdstuk 3. Startende sociale economie-ondernemingen

Artikel 7

Deze bepaling kent aan startende sociale tewerkstellingsondernemingen een termijn van maximaal 2 jaar toe om op ondernemingsniveau de specifieke voorwaarde op het vlak van tewerkstelling, zijnde minimaal 30 procent van personen met werkondersteunende maatregelen in het kader van individueel maatwerk, te bereiken. De overige voorwaarden moeten bij de start voldaan zijn.

Voor ondernemingen met een LDE-label of een label maatwerkafdeling wordt op die manier voorzien in een overgangsregeling naar het label van sociaal tewerkstellingsonderneming om hun continuiteit van dienstverlening en ondersteuning te garanderen. Dit betekent voor deze ondernemingen ook meer zichtbaarheid als sociale economie-onderneming bij diverse stakeholders zoals de Vlaamse overheid (het departement WSE), lokale besturen, de VDAB, enzovoort.

De definitie van sociale tewerkstellingsondernemingen volgt de voorwaarden zoals vastgelegd in artikel 15 van de wet op overheidsopdrachten, met uitzondering van startende sociale tewerkstellingsondernemingen en ondernemingen met een LDE-label of een label maatwerkafdeling in transitie naar een label sociale tewerkstellingsonderneming. Voor deze laatste twee categorieen is een afzonderlijke beoordeling door de aanbestedende overheid vereist.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de voorwaarden en de procedure voor de erkenning als sociale tewerkstellingsonderneming uit te vaardigen.

Hoofdstuk 4. Ondernemerschap en bedrijfsontwikkeling op het vlak van de sociale economie

Artikel 8

Sociale economie-ondernemingen zijn bij uitstek duurzame ondernemingen. Ze genereren producten en diensten vanuit een economische realiteit en zijn primair gericht op een maatschappelijke impact. Dit maatschappelijke doel staat centraal in de bedrijfsstrategie. Door hun uniek ondernemingsmodel (en de nodige risico's) vallen vele sociale ondernemers tussen bestaande ondersteuningsmaatregelen. Reguliere ondersteuningsmiddelen zijn vaak ontoereikend door de specifieke ondernemerschapseigenschappen (bv. vanuit het hogere risico, beperkte ROI op korte termijn, kleinschaligheid, etc.). Daarnaast is het bestaande aanbod veelal te gefragmenteerd.

Dit artikel voorziet in de rechtsgrond om collectieve diensten te formuleren en uit te voeren. Deze maatregel is toegankelijk voor sociale tewerkstellingsondernemingen, maatwerkbedrijven, activiteitencooperaties en startende sociale economie-ondernemingen. Zulke collectieve diensten beantwoorden aan de specifieke behoeften van de sociale economie-ondernemingen, en zijn complementair aan vormen van individuele dienstverlening. Dit artikel biedt de mogelijkheid tot maatgerichte acties die het potentieel en de zichtbaarheid van de sociale economie versterken, alsook een gecoordineerde dienstverlening en 'one-stop-shop', conform de ambities vanuit het Social Economy Action Plan en voorstellen van de Europese Commissie.

De collectieve diensten situeren zich op diverse vlakken:

- de sensibilisering en de uitbouw van het draagvlak voor de sociale economie;
- wetenschappelijk onderbouwde opleidingen en wetenschappelijk onderzoek;
- de kennisopbouw, expertise- en instrumentontwikkeling voor de sociale economie en het bevorderen van de toepassingen van het ondernemerschap;
- de organisatie van opleidings- en uitwisselingstrajecten die tot doel hebben de professionalisering en de kwaliteit van de sociale economie-ondernemingen te bevorderen;
- de experimentele ontwikkeling van het ondernemerschap;
- het opstarten van ondernemingsactiviteiten.

De initiatieven kunnen door de Vlaamse Regering worden gespecificeerd naargelang de vooropgestelde doelstellingen en prioriteiten binnen het beleid.

Gelet op de aard van deze collectieve diensten wordt de uitbouw van deze dienstverlening niet beperkt tot de begunstigden van het ontwerp van decreet zelf, maar kan het aanbod vorm krijgen door in samenwerking met ruimere groep van organisaties en ondernemingen al naar gelang de specifieke dienstverlening die beoogt wordt.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de categorieen van begunstigden te specificeren.

De Vlaamse Regering bepaalt verder ook de steun-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de steun.

De steun binnen dit artikel dient complementair te zijn met andere ondersteuningsinstrumenten van de Vlaamse overheid naar sociale economie-ondernemingen. Het ambieert de lacunes en specifieke behoeften van deze ondernemers in te vullen, daar waar het bestaande aanbod niet voldoende passend of toegankelijk is.

Artikel 9

Dit artikel regelt de toekenning van subsidies voor individueel managementadvies waarbij de begunstigden zowel tijdens de fase van ontwikkeling en groei, consolidatie, als bij het behalen van mindere bedrijfsresultaten een beroep kunnen doen op gespecialiseerd managementadvies.

De definitie van managementadvies is gelijklopend met deze gehanteerd in de Europese Algemene Groepsvrijstellingsverordening, onder steun voor advisering ten gunste van kmo's. Het betreft adviseringsdiensten van niet-permanente of niet-periodieke aard die niet tot de gewone bedrijfsuitgaven van de sociale economie-onderneming behoren, en die betrekking hebben op de specificiteit van het ondernemen in de sociale economie, waaronder: het strategisch bedrijfsmanagement; het humanresourcesmanagement; het financieel-juridisch management; het communicatiemanagement; het management inzake innovatie en kwaliteitsbeleid en het stakeholdermanagement. De laatste twee domeinen zijn

horizontale domeinen binnen de bedrijfsvoering die belangrijke inhoudelijke prioriteiten met betrekking tot de verdere ontwikkeling van de sociale economie duiden. Daarnaast vallen ook haalbaarheidsstudies binnen de scope van deze steun

De Vlaamse Regering krijgt de opdracht om deze maatregel, complementair aan het bestaande aanbod binnen VLAIO, verder vorm te geven. Een maximale afstemming met de kmo-portefeuille zal worden nagestreefd met het oog op integratie en samenwerking op het vlak van de loketfunctie, de specifieke toegang van ondernemingsvormen, evenals het ondervangen van het risico op dubbelfinanciering. De maatregel managementadvies is toegankelijk voor maatwerkbedrijven en sociale tewerkstellingsondernemingen (mits geen toegang tot de kmo-portefeuille).

De adviseringsdiensten kunnen door de Vlaamse Regering worden gespecificeerd naargelang de vooropgestelde doelstellingen en prioriteiten binnen het beleid.

De Vlaamse Regering bepaalt de steun-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de steun nader. Hierbij is het EU-kader van de Groepsvrijstellingsverordening voor wat betreft het advies aan kmo's richtinggevend. De Algemene Groepsvrijstellingsverordening is van toepassing op de steun aan kleine en middelgrote sociale economie-ondernemingen. Steun voor managementadvies aan grote ondernemingen is onderhevig aan de Verordening inzake de-minimissteun.

Tot slot bepaalt artikel 9 dat de dienstverleners over kwaliteitsgaranties moeten beschikken op het vlak van managementadviesverlening. Adviesbureaus dienen over rechtspersoonlijkheid te beschikken, en stellen als maatschappelijke hoofdactiviteit het verlenen van een of meer adviseringsdiensten. De begunstigde ondernemingen maken zelf op basis van marktraadpleging een keuze tussen de dienstverleners die aan deze financieringsvoorwaarden voldoen.

De steun binnen dit artikel dient complementair te zijn met andere ondersteuningsinstrumenten van de Vlaamse overheid naar sociale economie-ondernemingen. Het ambieert de lacunes en specifieke behoeften van deze ondernemers in te vullen, daar waar het bestaande aanbod niet voldoende passend of toegankelijk is.

Artikel 10

Sociale economie-ondernemingen vertrekken vanuit maatschappelijke uitdagingen als basis van hun ondernemingsactiviteit, en reiken hiervoor innovatieve oplossingen aan. Gelet op hun specifieke economische model en activiteiten zoeken zij nieuwe paden op, durven te experimenteren en risico's te nemen om nieuwe markten, producten of diensten met impact te ontwikkelen.

De decreetgever stelt in dit artikel het wettelijk kader vast voor de ondersteuning van de ontwikkeling van innovatieve producten, processen en diensten, en mandateert de Vlaamse Regering om het toepassingsgebied ervan indien nodig verder te bepalen in lijn met haar beleidsprioriteiten.

Deze maatregel is toegankelijk voor sociale tewerkstellingsondernemingen, maatwerkbedrijven en activiteitencooperaties. Samenwerkingsverbanden tussen de

opgelijste sociale economie-ondernemingen en derden zijn eveneens mogelijk, gelet op een directe return binnen het project naar de sociale economie-ondernemingen.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de categorieen van begunstigden te specificeren naargelang de aard van de innovatie en beleidsprioriteiten.

Tot slot is in de nadere bepaling van de steun-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de steun door de Vlaamse Regering voorzien. Hierbij is de afstemming met de bestaande instrumenten binnen het Vlaamse innovatiebeleid van belang, alsook de inpassing in de Europese Algemene Groepsvrijstellingsverordening.

De steun binnen dit artikel dient complementair te zijn met andere ondersteuningsinstrumenten van de Vlaamse overheid naar sociale economie-ondernemingen. Het ambieert de lacunes en specifieke behoeften van deze ondernemers in te vullen, daar waar het bestaande aanbod niet voldoende passend of toegankelijk is.

Artikel 11

Het artikel 11 stelt dat voor de steun vermeld in artikel 8, 10 en 13 van dit decreet, de Vlaamse Regering de categorie cooperatieve vennootschappen erkend als sociale onderneming zoals vermeld in artikel 2, 5° c) van dit decreet kan toevoegen als begunstigde. Daarbij kan de Vlaamse Regering desgevallend ook de sector en voorwaarden waaraan de begunstigden moeten voldoen nader preciseren.

Hoofdstuk 5. Financiële ondersteuning op maat

Artikel 12

Het artikel 12 stelt de rechtsgrondslag vast voor het ontwikkelen van financiele ondersteuningsmaatregelen die tegemoet komen aan welbepaalde financieringsbehoeften binnen de sociale economie.

Ondernemingen en organisaties uit de sociale economie hebben evenzeer behoefte aan financiering en kapitaal. Toegang tot doelgerichte financiering is voor sociale economie-ondernemingen vaak een hoge drempel. Deze uitdagingen worden ook benadrukt door de Europese Commissie (zie EU Action Plan on Social Economy) en de OECD. Zo stelt de Europese Commissie in haar voorstel tot Raadsaanbeveling dat sociale economie-ondernemingen het moeilijker hebben dan andere ondernemingen om toegang te krijgen tot financiele middelen. Een analyse vanuit de Commissie toonde een kloof tussen vraag en aanbod van financiering voor sociale ondernemingen, en een drempel om financiering te bekomen van investeerders op zoek naar een aanzienlijk financieel rendement. Dankzij publieke financiering op maat kan andere particuliere of private steun gemobiliseerd worden om de toegang tot financiering voor sociale economie-ondernemingen te verbeteren.

De klassieke financiele markt is echter niet altijd even toegankelijk of haalbaar. De redenen hiervoor zijn divers: het lage(re) financiele rendement, het soms hogere risicogehalte, de pioniersrol die de sociale economie in bepaalde maatschappelijke niches opneemt, het ontbreken of niet afdoende zijn van borgen (bij risicokapitaal),

de specifieke kleinschaligheid van dossiers met (te) hoge beheerskosten die niet interessant zijn voor banken.

Daarnaast ontbreken ook vaak financiele instrumenten op maat van de sociale economie-onderneming, buiten het klassieke aanbod. Financiele instellingen en investeerders hebben vaak nog een beperkte focus op het financiele rendement, zonder aandacht voor de maatschappelijke impact en het specifieke model van een sociale economie-onderneming.

De decreetgever definieert financiele ondersteuning op maat als de tussenkomst in de kost van investeringen en kredieten en het verschaffen van risicokapitaal. De Vlaamse Regering wordt gelast om de varianten van de financiele ondersteuning op maat en de financiele dienstverleners nader te bepalen, evenals de voorwaarden waaronder de financiele ondersteuning op maat kan worden verleend.

Bij de uitwerking van die maatregelen is het van belang niet alleen de huidige beschikbare instrumenten te bekijken, maar te vertrekken vanuit een behoefteverkenning. Tevens wordt een operationele maximale afstemming met relevante beleidsinstrumenten beoogd om de effectiviteit en efficientie te vergroten. De financiele ondersteuning wordt ingezet waar voor de sociale economie toegang op de reguliere markt ontbreekt of drempels te hoog zijn.

Dit artikel biedt de rechtsgrond voor de erkenning en ondersteuning van Trividend, het erkende Vlaamse Participatiefonds voor de Sociale Economie dat voorziet in risicokapitaal en participaties bij sociale economie-ondernemingen. Van bij de start is Trividend opgezet als een publiek-private samenwerking, met participatie uit de sector zelf, private actoren en de publieke overheid. Het investeert enerzijds early-stage bij ondernemers die nog niet bij andere financiers terecht kunnen, met aandacht voor innovatie businessmodellen en de maatschappelijke impact. Anderzijds voorziet het in kapitaal om sociale en circulaire ondernemers te professionaliseren richting impact en een volgend niveau, waar andere investeerders en banken willen instappen.

Ook het Sociaal Investeringsfonds (SIFO) voorziet financiele middelen voor in het Vlaams Gewest gelegen sociale economie-ondernemingen en dit aan voordelige tarieven, onder de vorm van leningen. SIFO verleent geen rechtstreekse leningen aan de ondernemingen zelf, maar via solidaire cofinanciering aan de Erkende Financiers. Het aandeel van de cofinanciering is gewaarborgd, en biedt bijgevolg een interessante meerwaarde voor kredietverleners. Hierdoor biedt het fonds een belangrijke hefboom voor de toegang tot financiering van sociale economie-ondernemingen.

De steun binnen dit artikel dient complementair te zijn met andere ondersteuningsinstrumenten van de Vlaamse overheid naar sociale economie-ondernemingen. Het ambieert de lacunes en specifieke behoeften van deze ondernemers in te vullen, daar waar het bestaande aanbod niet voldoende passend of toegankelijk is.

Hoofdstuk 6. Bevorderen van het maatschappelijk verantwoord ondernemen

Artikel 13

Steeds meer organisaties zoeken vanuit hun expertise en invloedsfeer oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Deze worden voor hen een opportuniteit, een middel om economische waarde te creëren én een positieve impact.

Voor de maatschappelijke uitdagingen wordt er vaak naar de Sustainable Development Goals gerefereerd van de Agenda 2030. De Algemene Vergadering van de VN keurde deze resolutie goed op 25 september 2015.[12] De 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) in deze Agenda moeten de 193 lidstaten aanzetten tot actie in 17 domeinen, die van cruciaal belang zijn voor de duurzame ontwikkeling van mens en planeet tegen 2030.

De Europese Commissie[13] definieert maatschappelijke verantwoord ondernemen – ook wel duurzaam ondernemen genoemd – als volgt:

> *Maatschappelijk verantwoord ondernemen houdt in dat organisaties aandacht voor mensenrechten, consumentenbelangen en sociale, ethische en milieukwesties in hun activiteiten en kernstrategie integreren in nauwe samenwerking met hun stakeholders om:*
>
> - *zoveel mogelijk gedeelde waarde[14] te creëren voor hun eigenaren/aandeelhouders en voor hun andere stakeholders en de samenleving als geheel;*
> - *mogelijke negatieve effecten op te sporen, te voorkomen en te verminderen.*

Dit artikel verleent rechtsgrondslag aan steun die verleend kan worden aan initiatieven, die het draagvlak of het toepassingsgebied van het maatschappelijk verantwoord ondernemen kunnen verruimen, of die bijdragen aan de sensibilisering ervan. Ook kennisopbouw, expertise- en instrumentontwikkeling kunnen gesteund worden. Net als wetenschappelijk onderzoek, opleidingen en experimentele ontwikkeling maken het voorwerp uit van mogelijke ondersteuning.

Deze maatregel beoogt een breed bereik in het economisch weefsel. Er wordt een ruime groep van begunstigden vastgesteld.

De initiatieven kunnen door de Vlaamse Regering worden gespecificeerd naargelang de vooropgestelde doelstellingen en prioriteiten binnen het beleid.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de categorieën van begunstigden te specificeren.

De Vlaamse Regering bepaalt verder ook de steun-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de steun.

De steun binnen dit artikel dient complementair te zijn met andere ondersteuningsinstrumenten van de Vlaamse overheid naar sociale economie-ondernemingen. Het ambieert de lacunes en specifieke behoeften van deze

---

[12] Verenigde Naties (2015), Resolutie goedgekeurd door de Algemene Vergadering op 25 september 2015, Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development, p. 2.

[13] Een vernieuwde EU-strategie 2011-2014 ter bevordering van maatschappelijk verantwoord ondernemen - https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011DC0681

[14] Gedeelde waarde of shared value houdt in dat bedrijven economische waarde scheppen op zo'n manier dat tegelijkertijd waarde voor de samenleving wordt gegenereerd door het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

ondernemers in te vullen, daar waar het bestaande aanbod niet voldoende passend of toegankelijk is.

Hoofdstuk 7. Bevorderen van de sociale economie en werkgelegenheid op het lokale niveau

Afdeling 1. De regierol van gemeenten op het vlak van de lokale sociale economie en werk

Artikel 14

Dit artikel beoogt de continuering van de bestaande maatregel lokale regierol op het vlak van sociale economie en werk. Het artikel bepaalt dat de gemeenten bij de uitoefening van hun lokale regierol inzake sociale economie en werk kunnen worden ondersteund, met respect voor inbreng en betrokkenheid van de lokale en regionale actoren. Gegeven hun nabijheid bij de diverse moeilijk bereikbare groepen, kan vanuit de lokale besturen meer maatwerk geleverd en transversaler gewerkt worden, en kan ingespeeld worden op de eigenheid van de subregio of stad en haar werkzoekenden, leefloongerechtigden en niet- beroepsactieve personen.

In de definitie van de regierol inzake de sociale economie en werk worden drie pijlers onderscheiden:

- de lokale uitdagingen en lokale partners op het vlak van sociale economie en werk in kaart brengen, zoals actoren bevragen op alle relevante informatie om een goed en omvattend beeld van de lokale situatie te verkrijgen;
- het overleg, de samenwerking en de netwerking tussen die partners bevorderen, zoals organiseren van samenwerking, actoren mobiliseren en inspireren om bij te dragen aan de beleidsplannen, afstemmen van de verschillende maatregelen en acties;
- een beleidsvisie en beleidsdoelstellingen ontwikkelen over de sociale economie en over de tewerkstelling van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt in de reguliere en de sociale economie.

De voorwaarden voor ondersteuning worden in de uitvoeringsbesluiten vastgesteld. Hierbij kan zowel de bevordering van de stadsregionale en de intergemeentelijke samenwerking als het onderscheid tussen centrum en niet-centrumsteden worden vooropgesteld, waarbij de rapporteringsverplichtingen conform het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen zullen dienen te gebeuren ('planlastendecreet').

De samenwerkingsverbanden dienen principieel afgestemd op de grenzen van de referentieregio's als vermeld in het Regiodecreet van 3 februari 2023, en dit uiterlijk op 1 januari 2026, waarbij de Vlaamse Regering in voorkomend geval een afwijkingsregeling kan uitvaardigen.

Afdeling 2. Het aanvullend lokaal dienstenaanbod

Artikel 15

Het regeerakkoord stipuleert: *"De Lokale-Dienstеneconomie-initiatieven kunnen zich verder ontplooien in het kader van het individueel maatwerk maar de combinatie met klaverbladfinanciering blijft mogelijk zodat het dienstenaanbod dat sterk aansluit bij (lokale) maatschappelijke noden voldoende gegarandeerd blijft."* Conform de bepaling in de regelgeving maatwerk bij individuele inschakeling werd daarom in het kader van de overgang van de lokale diensteneconomie naar individueel maatwerk ten aanzien van de lokale besturen voorzien in een aanvullende financiering aan zowel de publieke als de private lokale tewerkstellingsinitiatieven die personen met een arbeidsbeperking , inschakelen en tewerkstellen met het oog op het aanbieden van aanvullende lokale diensten. De lokale besturen treden in dit kader op vanuit hun rol als regisseur ter bevordering van de lokale aanvullende diensten en lokale maatschappelijke noden.

Zoals bepaald in de regelgeving maatwerk bij individuele inschakeling wordt aanvullend op de inzet van de SINE-LDE middelen (uitgavejaar 2019) en in antwoord op het bijzondere belang dat de Vlaamse Regering hecht aan de aanvullende lokale diensten en de doelstelling dat ze zich verder kunnen ontplooien in het nieuwe beleidskader van maatwerk bij individuele inschakeling, zoals ook in het Vlaamse Regeerakkoord uitdrukkelijk voorzien is, zal uit eigen middelen binnen het beleidsdomein WSE een budget van maximaal 5 miljoen euro recurrent worden gereserveerd voor de ontwikkeling van het aanvullend lokale dienstenaanbod. Deze middelen zullen doelgericht worden geïnvesteerd in functie van de aanvullende lokale diensten en het voorzien van bijkomende tewerkstellingsplaatsen in dit kader.

In dit ontwerpdecreet geeft de Vlaamse minister bevoegd voor sociale economie, in uitvoering van het Vlaamse Regeerakkoord, uitvoering aan dit engagement.

De Vlaamse Regering ondersteunt de lokale besturen, of een samenwerking van lokale besturen, die een aanvullend lokaal dienstenaanbod wensen in te richten. De samenwerkingsverbanden kunnen maximaal even groot zijn als de referentieregio's, of dienen zich als kleinere subregio binnen de grenzen van die referentieregio's te bevinden.

Het aanvullende lokaal dienstenaanbod heeft een tweeledig doel:
1° het creëert tewerkstelling voor werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt met het oog op een duurzame tewerkstelling met specifieke aandacht voor competentieversterking en talentvalorisatie en begeleiding op maat , en waar mogelijk een tewerkstelling zonder werkondersteunende maatregelen;
2° het verstrekt een aanbod van lokale dienstverlening dat beantwoordt aan maatschappelijke evoluties en reële behoeften die niet of onvoldoende worden ingevuld door de markt of andere voorzieningen.

Het decreet voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om de categorieën van werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt verder te bepalen.

Het aanvullend lokaal dienstenaanbod moet aan al de volgende voorwaarden voldoen:

Voorwaarden	**Toelichting**

1° het dienstenaanbod betreft sociale en welzijnsactiviteiten gericht op gebruikers uit kansengroepen of betreft activiteiten van algemeen maatschappelijk belang, gericht op potentiele gebruikers in de buurt of regio;	Het dienstenaanbod zijn ofwel activiteiten uit de sociale en welzijnssector vaak gericht op gebruikers van kansengroepen (bijvoorbeeld· personen in armoede, oudere personen), ofwel activiteiten die een algemeen maatschappelijk belang dienen. De diensten worden lokaal georganiseerd en zijn gericht op potentiele gebruikers in diezelfde buurt of regio.
2° het dienstenaanbod veroorzaakt geen verdringing van de bestaande tewerkstelling;	Het dienstenaanbod is aanvullend en veroorzaakt geen verdringeng van de bestaande tewerkstelling, noch van het bestaande dienstenaanbod. Ze zijn niet institutioneel van karakter en worden laagdrempelig op lokaal niveau aangeboden.
3° het dienstenaanbod is ingebed in het lokale socio-economische weefsel;	Het dienstenaanbod is ingebed in het lokale socio-economische weefsel, dat bij andere lokale ondernemingen, organisatie, lokale besturen en andere relevante actoren, waarbij samenwerking tussen en met die andere actoren een meerwaarde biedt.
4° het dienstenaanbod beantwoordt aan maatschappelijke behoeften die niet of onvoldoende worden ingevuld door het bestaande lokale en reguliere aanbod;	Het dienstenaanbod speelt in op de maatschappelijke behoeften die niet of te weinig door het bestaande lokale en reguliere aanbod wordt ingevuld. Dit is kenmerkend voor diensten van algemeen economisch belang (DAEB), wat het uitgangspunt is voor de dienstverlening binnen het aanvullend lokaal dienstenaanbod.
5° het dienstenaanbod is nabij en toegankelijk en draagt bij tot de sociale cohesie van een buurt of regio;	Het dienstenaanbod is nabij en toegankelijk/laagdrempelig voor alle potentiele gebruikers van een buurt of regio. Het dienstenaanbod draagt bij de sociale cohesie en de sociale en ecologische leefbaarheid van diezelfde buurt of regio.
6° het creeert tewerkstellingskansen werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt met het oog op een duurzame tewerkstelling, met specifieke aandacht voor competentieversterking en talentvalorisatie en begeleiding op maat	Het dienstenaanbod komt tot stand door het inschakelen en tewerkstellen van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De tewerkstelling biedt een kans op een duurzame tewerkstelling op de arbeidsmarkt, met voldoende aandacht voor competentieversterking en talentvalorisatie, gekaderd in kwaliteitsvolle begeleiding op maat.

	De Vlaamse Regering bepaalt categorieen van werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Het lokaal bestuur kan een sociale economie-onderneming, zijnde een sociale tewerkstellingsonderneming of een maatwerkbedrijf, belasten met de ontwikkeling en uitvoering van het aanvullend lokaal dienstenaanbod, of kan het aanvullend lokaal dienstenaanbod in zijn eigen interne bestuurlijke werking inbedden. Als het lokaal bestuur het aanvullende lokaal dienstenaanbod inbedt in zijn interne bestuurlijke werking, richt het een sui-generisafdeling op die het aanvullende lokaal dienstenaanbod uitvoert en waarbij de inhoudelijke en financiele activiteiten afzonderlijk worden geregistreerd.

Het lokaal bestuur is verantwoordelijk voor het respecteren van de regels wat betreft staatssteun voor deze diensten van algemeen economisch belang. Staatssteun moet immers vooraf worden aangemeld en is verboden, tenzij de steun vrijgesteld is of door de Europese Commissie verenigbaar is verklaard met de interne markt. Dit betekent concreet dat de lokale besturen de financiering naar lokale ondernemingen toe staatssteunproof moeten maken, afhankelijk van de lokale situatie.

Dit artikel is onderworpen aan het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd (het 'planlastendecreet').

Hoofdstuk 8. Commissie Sociale Economie

Artikel 16

In de schoot van de SERV wordt een Commissie Sociale Economie opgericht die overleg organiseert over bestaande of toekomstige beleidsmaatregelen binnen het beleidsveld sociale economie.

De Vlaamse Regering kan de taakstelling nader bepalen en wordt gemachtigd om de regels inzake de organisatie, de samenstelling en de werking van de Commissie Sociale Economie te bepalen.

Hoofdstuk 9. Bepalingen over gegevensverwerking

Dit hoofdstuk bevat bepalingen inzake de verwerking van persoonsgegevens en vermeldt meer bepaald de essentiele elementen van de verwerkingen, die op grond van artikel 6.3, Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), samen gelezen met artikel 8 EVRM en artikel 22 van de Grondwet en om onzekerheid over de rechtmatigheid van de verwerkingen te vermijden, dienen te worden opgenomen.

De verwerking van persoonsgegevens in kader van dit ontwerp van decreet gebeurt op grond van artikel 6.1, e) van de AVG.

De verwerkingsverantwoordelijke staat conform artikel 5.1, d), van de AVG in voor de juistheid en actualisering van de verwerkte gegevens.

De betrokkene wordt geïnformeerd over de verwerking van zijn gegevens en de uitoefening van zijn rechten middels de privacyverklaring op de website

Artikel 17

Met het oog op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de aanvraag en toekenning van steun zal de Vlaamse Regering diensten van de Vlaamse overheid aanduiden om op te treden als verwerkingsverantwoordelijke, zoals bedoeld in de AVG.

De verwerkingsverantwoordelijke staat conform artikel 5.1, d), van de AVG in voor de juistheid en actualisering van de verwerkte gegevens en informeert de betrokkenen vooraf over de verwerking van hun persoonsgegevens conform artikel 13 en 14 AVG en over hun rechten op basis van artikel 15 tot en met 22 AVG.

Artikel 18

De verwerkingsverantwoordelijke diensten verwerken persoonsgegevens via de toepassingen die de aanvragen en toekenning tot steun beheersen. Deze toepassingen verwerken gegevens om de toegang tot de toepassingen te regelen en wanneer er rechten aan personen worden toegekend om op te treden in naam van een organisatie of onderneming.

Voor iedereen die aanmeldt in de toepassing gebeurt er een authenticatie via ACM, het toegangsbeheer van de Vlaamse overheid via één van de beschikbare methodes (e-ID, Itsme, beveiligingscode via mobiele applicatie,...). Als de authenticatie slaagt, geeft ACM een token door aan de toepassing. Dit bevat een aantal persoonsgegevens (authenticatie):

- rijksregisternummer;
- naam en voornaam;
- e-mail en telefoonnummer (indien deze gekend zijn).

Als de persoon die aanmeldt ook wettelijk vertegenwoordiger is van een organisatie, of als hij via IDM (het gebruikersbeheer van de Vlaamse overheid) rechten heeft gekregen om op te treden in naam van een organisatie, dan krijgt deze gebruiker bij het aanmelden een keuze. Hij kan aanmelden in eigen naam (als burger) of in naam van één van de organisaties waarvoor hij rechten heeft. Elke organisatie kent zelf rechten toe aan personen die mogen optreden in hun naam.

Als de persoon kiest om in naam van een organisatie aan te melden, dan bevat het token ook informatie over de rechten waarover de persoon beschikt voor die organisatie (authorisatie):

- voor welke organisatie de persoon optreedt (ondernemingsnummer);
- de relatie die de persoon heeft met deze organisatie (categorie werknemer): Vaste, externe of gedelegeerde medewerker;
- het gebruikersrecht of de rol die hem werd toegekend voor deze organisatie· organisatieverantwoordelijke, projectverantwoordelijke, .

Het departement Werk en Sociale Economie werkt voor het toegangsbeheer van haar applicaties gebruik van de diensten van Digitaal Vlaanderen.

Daarnaast wordt aan personen gevraagd om in de toepassingen e-mail en telefoonnummer toe te voegen indien deze niet gekend zijn om een vlottere aanvraag en toekenning van de steun mogelijk te maken.

Tot slot kan er in bepaalde specifieke aanvragen in het kader van startende sociale economie-ondernemingen steun toegekend worden aan natuurlijke personen. In dit geval wordt er het rekeningnummer van de aanvrager verwerkt.

Artikel 19

Dit artikel regelt de maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens.

De bewaringstermijn van tien jaar houdt rekening met de burgerrechtelijke verjaringstermijn van tien jaar en stemt ook overeen met de termijn van tien jaar die in de Vlaamse Codex overheidsfinanciën wordt gehanteerd. Na het beëindigen van een eventuele procedure is het immers nog noodzakelijk de gegevens van de betrokkene gedurende een bepaalde periode te bewaren om deze te kunnen raadplegen in het kader van vragen, verslagen en gelijkaardige procedures.

Hoofdstuk 10. Beleids- en evaluatieonderzoek

Artikel 20

Het initiatief om evaluatie expliciet in het ontwerp van decreet op te nemen volgt de recente en algemene aanbeveling van de SERV[15] voor het uitbouwen van een structurele verankering van beleidsevaluatie en het realiseren van een evaluatiecultuur binnen een bredere visie rond 'evidence-based beleid'. Andere recente adviezen zoals het 'Expertenadvies relancebeleid Vlaamse arbeidsmarkt'[16], het SERV-advies rond relancebeleid[17] en een recente vergelijkende OESO-landenstudie[18] benadrukken evenzeer het belang van het institutioneel verankeren van evaluatie in beleid. Daarnaast geven we uitvoering aan de Europese ambities om impactmeting in te bouwen in beleidsmaatregelen inzake sociale economie.

Dit artikel 19 voorziet in de ontwikkeling van een proactieve beleidsonderzoek- en evaluatiewerking op de thema's en maatregelen binnen het toepassingsgebied van het voorliggende ontwerp van decreet. Een proactieve beleidsonderzoek- en evaluatiewerking zet planmatig en systematisch in op het onderbouwen van beleid, identificeren van kennisbehoeften en leervragen en het programmeren en uitvoeren van evaluatieonderzoek. Het uitvoeren van wetenschappelijk beleids- en evaluatieonderzoek binnen het toepassingsgebied van dit ontwerp van decreet staat steeds ten dienste van de finale doelgroepen van het beleid. Meer bepaald, de doelstelling van wetenschappelijk beleids- en evaluatieonderzoek is gericht op

---

[15] Advies en achtergrondrapport De Vlaamse brede heroverweging als opstap naar een structureel evaluatiebeleid, SERV, 27 juni 2022.

[16] Expertenadvies relancebeleid Vlaamse arbeidsmarkt, 30 juni 2020 (https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/37627).

[17] Vlaams relancebeleid, bijzondere tijden vragen bijzondere aanpak (https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/36449) Vlaams relancebeleid, bijzondere tijden vragen bijzondere aanpak, SERV, 13 juni 2020 (https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/36449).

[18] Improving Governance with Policy Evaluation - Lessons From Country Experiences, OECD, 23 juni 2020.

beleidsleren en het verbeteren van de maatschappelijke impact van de dienstverlening

Hoofdstuk 11. Toezicht, handhaving en sancties

Artikel 21

Dit artikel regelt het toezicht op de uitvoering van dit ontwerp van decreet en de uitvoeringsbesluiten. Dit toezicht verloopt overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn (hierna genoemd decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht).

Dit betekent dat de sociaalrechtelijke inspecteurs van de afdeling Vlaamse Sociale Inspectie van het Departement Werk en Sociale Economie hun gebruikelijke inspectiebevoegdheden kunnen uitoefenen.

Artikel 22

Dit artikel beoogt de steun voor de lokale regierol en het aanvullend lokaal dienstenaanbod, verleend in toepassing van de artikelen 13 en 14 van dit ontwerp van decreet, uit het voorziene sanctiekader te houden, omdat de rapportering en verantwoording met betrekking tot deze twee vormen verloopt volgens de bepalingen van het planlastendecreet van 15 juli 2011.

Artikel 23

Het handhavingsbeleid van de Vlaamse Sociale Inspectie bestaat uit een preventief en een curatief luik (sanctionering). De beide aspecten zijn essentieel.

Preventie is erop gericht om overtredingen te voorkomen. Aan de preventieve opdracht van de sociaalrechtelijke inspectiediensten werd van bij de oprichting veel belang gehecht. In de regelgeving vinden we hiervoor de basis in, onder meer,

- artikel 3 van het verdrag nr. 81 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de arbeidsinspectie in de industrie en de handel, d.d.11 juli 1947 (in Belgie goedgekeurd met de wet van 29 maart 1957)
- artikel 6, § 1, 1° van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht
- artikel 21,1° van het Sociaal Strafwetboek van 6 juni 2010.

Een op preventie gericht beleid op zich volstaat evenwel niet. Naast preventie is dan ook een sanctioneringskader nodig. Het sanctioneringskader dat voorzien wordt voor de maatregelen, geregeld in dit ontwerp van decreet, is hetzelfde als datgene dat voorzien werd in het ondersteuningsdecreet van 7 februari 2012. De zwaarte van de voorziene sancties werd geactualiseerd conform de recentste aanpassingen aan het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht.

De volgende instrumenten kunnen ingezet worden bij oneigenlijk gebruik of misbruik van subsidies:

1. de strafbaarstelling van inbreuken aan de hand van strafrechtelijke sancties of administratieve geldboetes
2. de ambtshalve terugvordering van onrechtmatig ontvangen subsidies
3. de uitsluiting gedurende een bepaalde termijn van het voordeel van de subsidies.

Hieronder een schematisch overzicht van de voorziene sancties:

Inbreuken vermeld in	Strafrechtelijke sanctie		Admin geldboete (*)
	Gevangenisstraf	Geldboete (*)	
Art. 23 en 33 (13/1, §2)	6 maanden – 3 jaar	250 - 2500 euro	150 – 1500 euro

(*) te vermenigvuldigen met de toepasselijke opdeciemen (nu x 8)

Artikel 22 regelt de strafbaarstelling van personen die

- subsidies aanwenden voor andere doeleinden dan diegene waarvoor ze die subsidies hebben verkregen
- subsidies hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken
- bedrog of valsheid in geschrifte plegen
- (computer)gegevens manipuleren
- gebruik maken van valse stukken of valse identiteitsgegevens.

Artikel 24

Dit artikel regelt de strafmaat in geval van herhaling van de inbreuken vermeld in artikel 22.

Artikel 25

Dit artikel stelt de werkgever burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboetes waartoe zijn lasthebbers of aangestelden worden veroordeeld.

Artikel 26

Om recht te hebben op subsidies moeten de betrokken begunstigden voldoen aan de toelaatbaarheidsvoorwaarden (= gerechtigd zijn) én de betaalbaarheids-voorwaarden (= voldoen aan de voorwaarden voor uitbetaling).

Als bij het dossierbeheer of bij een inspectie vastgesteld wordt dat een begunstigde niet aan beide voorwaarden voldoet of dat er sprake is van misbruiken of fouten, dan moeten de subsidies worden teruggevorderd. Dit geldt bijvoorbeeld wanneer de inbreuken, bedoeld in artikel 22, worden vastgesteld.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de terugvordering, onder andere om onterecht betaalde subsidies in mindering te brengen bij volgende betalingen.

Artikel 27

Wanneer een rechter iemand een straf oplegt voor inbreuken bedoeld in artikel 22, of zijn schuld in dat verband vaststelt, en wanneer de benadeelde derden zich geen

burgerlijke partij hebben gesteld bij dat strafproces, dan moet die rechter de veroordeelde in kwestie ambtshalve veroordelen tot de terugbetaling van de onrechtmatig ontvangen bedragen, vermeerderd met de verwijlinteresten.

Wanneer er geen afrekening is met betrekking tot de onrechtmatig ontvangen subsidies of wanneer de afrekening betwist wordt en er in dit verband nadere informatie nodig is, houdt de rechter de beslissing over de ambtshalve veroordeling aan.

Artikel 28

Dit artikel voorziet in het eerste lid dat alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, uitgezonderd hoofdstuk V, van toepassing zijn op de overtredingen die in voorliggend ontwerp van decreet vermeld worden. Dit is algemeen gebruikelijk in het sociaal handhavingsrecht. Boek I van het Strafwetboek bevat de algemene bepalingen in verband met misdrijven en straffen. Hoofdstuk V, dat niet van toepassing is, bevat bepalingen in verband met herhaling (recidive). Het voorliggend ontwerp van decreet bevat namelijk een eigen regeling met betrekking tot herhaling, in artikel 23.

Het tweede lid van dit artikel voorziet dat de rechtsvorderingen die ontstaan uit de toepassing van dit ontwerp van decreet en de uitvoeringsbesluiten, verjaren na vijf jaar. Deze gebruikelijke verjaringstermijn betreft niet alleen de strafvordering maar ook de burgerlijke rechtsvordering.

Artikelen 29 en 31

Bij de veroordeling, de vaststelling van schuld, of de oplegging van een administratieve geldboete voor een inbreuk vermeld in artikel 22, kan het aangewezen zijn om de betrokkene die onrechtmatig subsidies heeft ontvangen gedurende een bepaalde periode uit te sluiten van het voordeel van de subsidie.

De uitsluiting kan maximaal 24 maanden bedragen.

In geval van herhaling van de inbreuk kan de periode van de uitsluiting op het dubbele van het maximum worden gebracht.

Het is de Vlaamse Regering die desgewenst tot de uitsluiting moet beslissen.

Artikel 30

Inbreuken tegen de bepalingen van dit decreet kunnen ook gesanctioneerd worden met een administratieve geldboete.

De oplegging van de administratieve geldboete gebeurt overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht.

De voorziene administratieve geldboete wordt bepaald in artikel 22, dat daartoe in het voornoemd decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht artikel 13/1 aanpast.

Hoofdstuk 12. Wijzigingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004

Artikel 32

Dit artikel voegt het voorliggende ontwerp van decreet toe aan het toepassingsgebied van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Artikel 33

De huidige bepalingen met betrekking tot de administratieve geldboete die kan opgelegd worden voor inbreuken op de bepalingen van het decreet van 7 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen, worden overeenkomstig van toepassing gemaakt op het voorliggende ontwerp van decreet.

Omdat de rapportering en de verantwoording met betrekking tot de steun voor de lokale regierol en het aanvullend lokaal dienstenaanbod verloopt volgens de bepalingen van het planlastendecreet van 15 juli 2011, wordt die steun uit het sanctiekader van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004 gehouden wordt.

Hoofdstuk 13. Slotbepalingen

Artikel 34

Dit artikel heft het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen op.

Artikel 35

De ondernemingen die beschikken over een label van lokale diensteneconomie of van maatwerkafdeling en die in een fase van overgang zitten naar de maatregel individueel maatwerk, zoals bepaald in de artikelen 86, §1, 1°, en 88, §1, 1°, van het decreet van 14 januari 2022 over maatwerk bij individuele inschakeling, én die niet beschikken over het label van maatwerkbedrijf, worden beschouwd als een sociaal tewerkstellingsonderneming waarbij ze worden vrijgesteld van de verplichting van een erkenningsaanvraag als vermeld in artikel 7 eerste lid, 1°, tot uiterlijk 1 januari 2026 .

Artikel 36

Dit decreet zal inwerking treden inwerking op de door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

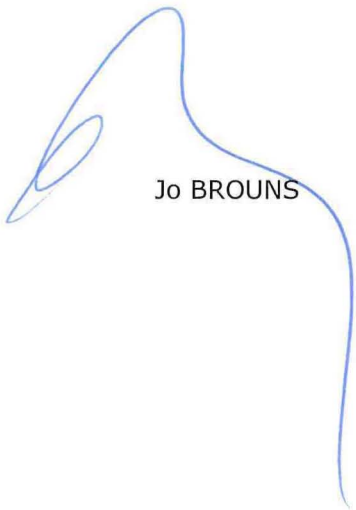

Jo BROUNS